

AVE MARIA

FEBRUARY, 1934

AVE MARIA

published monthly by

*The Slovene
Franciscan Fathers,*

Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross.

Subscription Price:
\$2.50 per annum

Naročnina:
\$2.50 letno.
Izven U. S. A. \$3.00

Management - Upravništvo

P. O. B. 608,

Lemont, Illinois

Entered as second-class
matter August 20, 1925, at
the post office at Lemont,
Illinois, under the Act of
March 3, 1879. Acceptance
of mailing at the special
rate of postage provided
for in Section 1103, Act
of October 3, 1917, author-
ized on August 29, 1925.

Naročite se na

“AVE MARIA”

*ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestobe katoliški Cerkvi.*

Vsak naročnik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNIK VELIKE MISLI
MISIJONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-
JI, KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠEGA
LISTA, NISO VRŽENI V KOT. KAMENČKI SO ZA
ZGRADBO KRISTUSOVEGA DUHOVNIŠTVA. ZA-
TO JE BILA AVE MARIJA USTANOVLJENA, DA
BI V GMOTNEM OZIRU PODPIRALA DIJAKE,
KANDIDATE ZA DUHOVNIŠKI STAN. TVOJA
NAROČNINA JE SEME, KI NAJ NEKOČ OBRODI
SAD V VINOGRADU GOSPODOVEM. KOLIKO JE
DIJAKOV, KI BI RADI ŠTUDIRALI, PA NIMAJO
SREDSTEV. SAMOSTAN V LEMONTU JE
TUDI ŠOLA IN VZGOJEVALIŠČE IDEJALNIM
FANTOM, KI SO SI ZAŽELELI SLUŽBE ALTAR-
JA. SEDAJ RAZUMEŠ. NAŠ LIST UTIRA POT
TEM ŠUDENTOM.

A V E M A R I A

Februarska šte. 1934—

Nabožni mesečnik.

—Letnik XXVI.

Voščilo sreče.

J. C. Smoley.

VENIAT PAX! "Mir naj pride!" Ta beseda preroka Izaije naj bo moje novoletno voščilo bravcem Ave Maria. V našem času splošnega nepokoja, sovraštva, prepira, notranjega in vnanjega nemira, je tako voščilo za vernega kristjana gotovo primerno. Mi kristjani moramo biti po besedah Tertulijana "duhovniki miru", moramo biti, kakor pravi Klemen Aleksandrijski, "mirni vojščaki Kristusovi," mi moramo, kakor nas opominja sv. Bernard, tvoriti "red miloljubnih".

Mir na svetu je potreben, je rešilno sredstvo človeške družbe, je odkupnina, s katero se prevrat svetovnega reda lahko zabrani in prepreči. Mir — katerega imam v mislih — je dajal ob vseh časih svetu mir in red, dajal je narodom, ki so ga ljubili miren, tih značaj, pospeševal je vse dobro in lepo, preustvarjal je vsakega posameznega človeka. Za ta mir prosi vedno sv. cerkev v vseh svojih liturgijah, ta mir so oznanjali angeli pri rojstvu kneza miru, ta mir je bil prvo voščilo od smrti vstalega Odrešenika, in ko so apostoli pozneje vstopili v kako hišo, pozdravljali so po navodilu Gospodovem: "Mir bodi tej hiši!"

Kaj pa je ta mir? — Je notranji mir, je mir srca. Da bomo pa ta mir uživali, mora biti naše srce prosto notranjih blodenj, mora imeti mir z Bogom.

Mir z Bogom nam voščijo škofje kot nasledniki apostolov, ko nas pri sv. maši pozdravljajo z besedami "Pax vobis". Je to mir vere in ta vera spremlja mir, kakor spremlja senca podobo.

Da bomo dosegli notranji mir, moramo živeti v prijateljstvu božjem, živeti v stanu milosti, ljubiti moramo Boga, naše srce ne sme drugega iskati ko Boga; volja božja mora biti volja človekova. Istovetnost volje božje s človekovo voljo, je, kakor pravi sv. Bonaventura, prvi studenec miru. "Bog edini je," pravi sv. Tomaž, "ki zadovolji vse

človekove želje in ga stori srečnega." In sv. Hugo pravi: "To je pravi mir srca, če je utrjen v hrepenenju po božji ljubezni, če ničesar drugega ne išče, kako svoje veselje v Bogu."

Harmonijo, soglasje z Bogom daje mir in pokoj v vseh težavah življenja. Resnično pobožna duša ne bo nikoli obupala v svojih križih in težavah, ne bo tožila o slabem svetu, o hudobijah bližnjega, o težavah bolezni in bridkosti smrti. Človek, ki je spravljen z Bogom, je zadovoljen z vsem, kar mu pošlje Bog, se ne vprašuje, kaj bo še prišlo, sprejme vse, ker mu je to poslal Bog. "On ve," pravi Dijonizij Kartuzan, "da bo celo iz napak in pogreškov narave nastalo kaj lepega in da, kakor pravi sv. Tomaž, Bog ne bi trpel zla na svetu, ko bi nič dobrega iz njega ne nastalo!"

Ta mir naj bo vaš in moj delež! Za ta mir skrbimo v novem letu!

Nadaljen pogoj notranjega miru je: mir s samim seboj, imeti moramo duha resnice, imeti osebno mir s sovražniki resnice.

Predpogoj za mir s samim seboj je mir z Bogom; kajti kdor živi v miru z Bogom, pravi Tomaž Kempčan, je zapustil samega sebe, žrtvoval je samega sebe, zato pa ima notranji mir. Pot k samozatajevanju, k popolni vdanosti Bogu se kaže človeku posebno v "hiši miru", kakor imenujejo sv. očetje katoliško cerkev. Ona je kažipot k miru, vodnica na višine miru krščanske popolnosti. Življenje po naukih sv. cerkve daje mir, ugaša strasti, ohranja in utrjuje telesno življenje. "S strastmi", pravi že Cicero, "nismo samo nesrečni, ampak tudi zdravi." Kjer raste mir v srcu bolj in bolj, tam se izgublja duševne nerednosti in motenje duha, kakor pravijo zdravniki. Koliko zdravnikov že je stavilo kot predpogoj za ozdravljenje svojih bolnikov mir, spravo z Bogom! Spoznali so, da je brez notranjega mi-

ru, ki prihaja od miru z Bogom stanje narave bolno na neozdravljivi bolezni, da je razburkano od vednih viharjev, katere treba naprej pomiriti.

Zato je Kristus poslal bolnike, ki so ga prosili ozdravljenja, da naj gredo k duhovnom: "Pojdite in pokažite se duhovnom!", zato jih je opominjal: "Pojdi in nikar več ne greši!", "Tvoja vera ti je pomagala."

Nikoli, ako hočemo navesti samo en zgled, ni zahtevala blaznost, norost, ki ni drugega ko posledica domišljije, nemirnega napuha, tako malo žrtev, kakor v časih, ko je bila trdna vera glavni steber, glavna opora dušnega miru. Brezverska kultura vnanjosti, zanemarjenje notranjosti, duha, srca, razmerja do Boga gre roka v roki v stopnjevanju blaznosti. Zato pa je danes toliko norišnic, kaznilnic, ker svet noče več služiti Bogu, ker ne iščejo miru za svoje duše.

Če je človek s sredstvi, s pripomočki sv. cerkve dosegel mir z Bogom, mir s seboj, potem ima duha modrosti, dar modrosti je pa nekaka predprava, privilegij miroljubnih. Kjer je duh modrosti, tam je tudi duh vere. Nič ne pospešuje notranji mir bolj kakor zavest, da stojimo na temelju resnice. Steber, podlaga resnice je pa Cerkev. In ona je podlaga, steber miru z Bogom in z nami samimi!

In mi katoličani živimo v tej Cerkvi, živimo v tej "hiši miru". Mir srca nam je zasiguran, če ga le hočemo imeti. "Ker smo v cerkvi", piše sv. Bernard, "se nam ni bati, če se tresse ves svet in še se pogreznijo vse gore v morje."

Kakor je nam pa cerkev predpoda za mir z Bogom in samimi seboj, tako nam je tudi zgled za naše obnašanje napram njenim nasprotnikom in sovražnikom.

Pisatelji srednjega veka opozarjajo na dejstvo, da ne nahajamo v evangelju nikake sramotilne besede napram Judežu ali onim, ki so Gospoda križali.

Tudi v časih preganjanja kristjanov najdemo, da prvi kristjani niso dali nikoli izraza jezi in sovraštva, marveč da so rabili v znamenje svoje žalosti samo simbole miru ali pa so predstavljali Kristusa, kako vrši dela umiljenja. Prvi kristjani so živeli v miru z onimi, ki so imenovali cerkvene resnice prokletstva vredne zmote. Prepričani so bili, da se bo končno obrnilo vse v njihovo dobro in v korist cerkve.

Kakor cerkev sama, tako gleda tudi pravi katoličan na nasprotnike z usmiljenjem, s pomilovalnim očesom, nikoli pa s sovraštvom. Skala cerkve se še ni tresla, ona stoji trdno na svojih temeljih.

Mir s samimi seboj, mir v zavesti, da imamo resnico in da stojimo na skali resnice, mir cerkve

naj nam sveti in naj vas osreča tudi v novem letu! Tretji vir notranjega miru je pa mir z bližnjim.

Za podlago ima ta mir, kakor pravi sv. Bonaventura, ponižnost.

"Ponižnost," pravi sv. Bonifacij, "nas stori miroljubne napram našemu bližnjemu, in s tem mirom postanemo otroci božji."

Ponižnost v občevanju z bližnjim nam zaseda domači mir, daje prijateljstvu zvestobo in svetost, razmerju med predpostavljenim in podložnim ljubezen in potrpežljivost, iztreblja sovraštva, daje vsem pokorščino, prijaznost, skromnost, zmernost, uljudnost, previdnost, pravičnost!

Zakaj pa je dandanes toliko nesrečnih zakonov, zakaj toliko nepotrebnih tožba, zakaj toliko strankarskega boja po tisku in v osebem občevanju? Ker manjka ponižnosti, in vsled tega manjka vere in ljubezni do Boga.

V časih žive vere vidimo in najdemo vedno cvetoč mir v domačem, zasebnem in javnem življenju. Kronike vernega srednjega veka nam pripovedujejo zglede o mirnem življenju zakoncev, o mirnem razmerju med predpostavljenimi in podložnimi. Kako so v časih ljudje rajše trpeli škodo, kakor pričenjali drage tožbe?

V časih žive vere so ljudje po svetu sv. Pavla prišli s svojimi spori k svetnikom, k duhovski oblasti, duhovne, škofe, papeža so si izbrali za sodnika. Ko bo naša doba zopet častila, ljubila, spoštovala vero, bodo tudi papeštvu priznavali moč miru v ureditev mednarodnih preprirov.

Miroljubni ljudje, katere blagruje Gospod v svojem govoru na gori in jih imenuje otroke božje, sovražijo vsako prepiranje: "Ne spuščaj se v prepir z besedami," opominja sv. Pismo, "ker ti nič ne koristi," in Varo pravi: "S prepiri se je že mnogokrat resnica izgubila."

Miroljuben človek se bo izogibal vsaki nepotrebnosti disputaciji o veri, vednosti, politiki.

"Nekaj besed v miru," pravi sv. Bernard, "bo koristilo več, kakor sto, ki dražijo." Najbolj šumne reke so najbolj plitve. To velja tudi o glavah prepirljivih ljudi. Miroljuben človek smatra za največjo zmago po besedah sv. Bernarda, če se pokorno uda božjemu veličastvu, da se pokori njegovi sv. cerkvi.

Držimo se naukov sv. Avgušтина in sv. Tomaža: "Ljubite človeka, sovražite pa zmoto."

Ideal miroljubnega bojavnika je sv. Tomaž Akvinski: Svoje mnenje je povedal vedno z ljubeznivostjo, milobo, zmernostjo, ne da bi koga užalil; ravnal je vedno kot mož, ki ni gledal na zmago, marveč da je prišla resnica na dan. Resnica brez ljubezni je ljubezen brez resnice. Bogu ni nobena dopadljiva.

Fortunat Veselko.

J. C. Smoley.

FORTUNAT Veselko je bil čuden človek. Dobra duša, poštenjak do kosti. Bil je natakar v večji ljubljanski kavarni in je imel to nesrečo, da so ljudje o njem vedno govorili, kako "srečo" ima. In Veselko je nazadnje to že sam verjel. Naj si je pomislil na to ali ono nesrečo, ki ga je zadela v življenju, vsaka je iztekla za njega vsaj delno srečno. Nekoč se je komaj še umaknil vozu poulične železnice in je hitro vzkliknil: "To sem imel srečo!", pa ga je že povozil izvožček. Pobrli so ga in odnesli na bližnjo rešilno postajo. In ko so mu tam nudili prvo pomoč, so se vsi čudili, kako "srečo" je imel, da se mu ni pripetilo še kaj hujšega.

Ko je prišel iz bolnice, kjer se je seznanil z neko ženščino, se je v predpustu oženil. Čez leto dni mu je žena umrla — in mu zapustila nekaj dolgov. Šel je za pogrebom kakor resnično žalujoč mož, ko so ga na enkrat objele roke njegovega dobrega prijatelja Jereba; ta ni mogel spregovoriti skoro besede, samo solze so mu lile doli po obrazu kakor Fortunatu.

"Fortunat, ti imaš pa le srečo!"

Dobrodušno in začudeno je gledal Veselko svojega prijatelja. . .

"Vsakdo je mislil, koliko dolgov bo zapustila tvoja žena, sedaj pa taka bagatelna malenkost! . . . O sreči, res prav o veliki sreči lahko govoriš, Fortunat!"

"No, potem pa lepa hvala! Niti sanjalo se mi ni, kako sem srečen!" je vzdihnil Fortunat.

Nikar se ne čudimo, če se je v takih okolščinah svojega življenja udal "loteriji". Ko je postal vdovec, si je najel sobico v hiši, koje lastnica je bila strastna loteristovka. Prečula je cele noči na svoji postelji, obdana od čarodejne atmosfere živih števil. Vse njeno življenje je bilo ena sama, velika, živa številka, in njene življenjske epoke so bile označene s srečnimi dvigi rdečih števil "na Prago", "na Trst", "na Dunaj", "Zagreb" ali pa "Beograd".

Ko je prvokrat zagledala Veselkoto, je začutila do njega neko posebno simpatijo. V njegovih bledih, žalostnih licih, v njegovih sanjavih očeh in v njegovem vedno srečnem smehljanju je spoznala takoj kandidata trmaste, zlovoljne "Sreče", koji je ona žrtvovala vse svoje življenje. Razprostrla je mreže in bila sigurna uspeha.

"Gospod Veselko — vi ste pa srečen človek," začela je prilično razgovor s svojo žrtvijo.

"Tako? Vi to že veste?", je gledal začudeno na njo Veselko in dobroten smehljal se je prikazal na njegovih ustnicah.

"To sem spoznala na prvi pogled!"

"Vsi ljudje mi to pravijo — in jaz res to verjamem!"

Gospodinji so zažarele oči. Prijela je Veselkoto za roko.

"Poslušajte, sanjalo se mi je o vas. Živa številka — živa številka! Malo sem zadremala. Naenkrat se pripelje zlata kočija. Strežaj v uniformi je odprl vrata, in veste, kdo je stopil iz kočije? Vi, gospod Veselko! V roki ste držali list papirja, in na njem je bila številka. Do jutra nisem mogla zatisniti očesa, tako me je ta številka razburila. Vedno mi je bila ta zlata kočija pred očmi, pa ta uniformirani strežaj in številka, številka. . ."

Veselko je zrl s solznimi očmi na gospodinjo, ki je žarela veselja in navdušenja. Prsa so se mu polnila radostjo in blaženostjo; zdelo se mu je, kakor da bi bil ravnokar stopil iz zlate kočije in da mu je strežaj zašepetal na uho: "Oh, gospod Fortunat Veselko, vi ste res srečen človek."

V njegovi zamišljenosti in neki srečni, opojni omotici ga je prerušila gospodinja, ko mu je položila roko na ramo in mu sladko-vablivo zaščebljala: "Gospod Veselko, še vi stavite skupno z menoj!"

"Bom," se je blaženo-srečno nasmehnil Veselko.

"Osemnajst par!"

"Tu so!"

* * *

Tako je postal Fortunat kandidat loterije, čakal je na boginjo "Srečo". . .

Njegova duša je prav oživela. Imel je pred seboj zopet nek jasen cilj, v katerem so se osredotočevale vse njegove misli in želje. Bil je v svojem življu: v gonji za srečo.

Da, to je bil njegov šport. . .

Z gospodinjo je sklenil tesno prijateljstvo. Bogastvo živih sanj, presenečujoče domišljije, sanjarsko življenje te občudovanja vredne žene — vse to je nekako silno vplivalo na Veselkove misli. Čutil je v njej bitje, ki s sorodstvom svojega duševnega stremljenja sega v tajnostni pletek njegovega notranjega življenja, ki z vsem svojim pojavom dokazuje resnico, o kateri je bil v globočini svoje duše prepričan: "Fortunat, midva sva drug drugega iskala, dokler se nisva našla."

V takih blaženih okolščinah čutil se je Veselko nekako vzvišenega nad vsem svetom. Smatral

umrl tako blizu njenega nekdanjega stanovanja!" Pri tem je trpel nepopisno; toda on je daroval svoje trpljenje Bogu, in njegove bolečine so se mu v veselje spremenile. . .

"Kako čudovito se je obnašal v svoji bolezni," tako je pisal neki francoski duhovnik, ki ga je obiskal drugi dan. "Popoln mir in veselje, ki ga je kazal v najhujših bolečinah, je bil naravnost čudovit."

Gospod vojni kurat je vzkliknil, ko je slišal, da je bil ranjen: "Ah, dobri gospod de Pas, on je cvetica vseh dobrih in hrabrih. Mizaël se je po prejetih svetih zakramentih na operacijo, ki se je imela izvršiti 18. meseca, dobro pripravil. Toda zdravniki so spoznali, da bi bila neizvedljiva in brezkoristna — in zato je moral težko ranjeni še trpeti celih šest dni — toda v stanovitni udanosti in tolažljivem upanju na boljšo bodočnost.

Dobro, pobožno staro ženico je previdel gospod župnik s poslednjimi zakramenti. Po sv. opravilu sta še malo govorila in ženica je rekla: "Ko bom stopila pred Boga, kaj naj jaz navadna, preprosta žena rečem pred Njim, ki je Gospod nebes in zemlje?" Po kratkem premišljevanju je odgovorila sama: "Že vem! Pozdravila ga bom lepo: "Hvaljen bodi Jezus Kristus! Potem bo pa že beseda dala besedo." Nasmehnila se je

Neka žena si je izpraševala vest. Rekla je: "Svoje otroke dobro vzgajam. Pridni so. Seveda so še otroci. Včasih sem govorila kaj o svojem bližnjem, kar je pač že tako v človeškem življenju, obrekovala pa nisem nikogar. Revežem sem marsikaj dobrega storila, pa če bi to vsaj pripoznali, vedno jim pa tudi ne morem dajati. S posli imam dovolj sitnosti in jeze, so pa tudi dandanes taki, do se jih Bog usmili! S svojo jezično sosedo sem

V noči pred svojo smrtjo je videl usmiljeno sestro, ki je čula pri njegovi posteli, vso v solzah.

"Zakaj jokate?" je vprašal začuden.

Po daljšem odlašanju je odgovorila: "Ah, ker se tako slabo počutite."

"O, moj Bog!" je zaklical hrabri vojak, "tem boljše, če umrem. Jaz mislim v tem trenutku, da sem na smrt dobro pripravljen, pozneje, kdo ve, bi bil mogoče slabši."

Telesni njegovi ostanki o bili po njegovem bratu v njegovo rojtno mesto Lille prepeljani, kjer so bili z velikimi svečanostmi pokopani. Njegovo srce pa, katero je živelo samo za Boga in njegovo sveto cerkev, počiva po želji pokojnika v cerkvi v Loretto, nasproti tisti sveti hišici, na tistem mestu, kjer je ležal ranjeni nekaj ur.

še ob ti svoji misli in kmalu izdihnila. — Kakor naivne se zde te besede na prvi pogled, vsebujejo vendar le precej resnice. Človek, ki ima pri svoji smrti ta pozdrav res živo v svojem srcu, ta ima tudi vero, upanje, ljubezen do Kristusa. Kdor veruje, upa na Kristusa, kdo ga ljubi v smrtni uri, ta bo šel v srečno večnost. Gospod sam je rekel: "Jaz sem pot, resnica in življenje; nikdo ne pride k Očetu razen po meni."

v malem sovraštvu, s to pa sploh nikdo shajati ne more. Nevoščljiva sem bila svoji sestrični radi njene dedščine. Mislila sem si: No, sedaj bo še le prav nosila glavo po koncu? Ali je ona kaj več kakor jaz?"

Resnica je: Lažje bo šel velblod skozi šivan-kino uho, kakor pa ta žena s svojim izpraševanjem in svojo spovedjo.

Birma.

Narte Velikonja.

SI že bil pri birmi, jaz sem bil že — škoda, da ni mogoča iti dvakrat — a bil še ni Ambrožev Oskar.

Ni bil kriv Oskar, da je imel tako ime, tudi mati ni bila kriva, oče Ambrož se pa za ime še zmešnil ni.

“Paglavec!” je rekel vsakemu moškemu, “frflja!” vsakemu ženskemu detetu. Če mu je otrok nagajal, ga je osebno zagrabil za lase ali ušesa, včasih za oboje.

“Kako ti je ime?” je vprašal jezno vsakokrat in otrok je zavekal: “Au!”

Potentakem Oskar ni bil kriv, da je imel tako ime, a mamice na vasi je vendar vsakrat bolelo srce, kadar so slišale njega klicati. Zakaj ni bil rajši njen Drejče Oskar? — Da bi pa zdaj krstili katero dete tako, ne, tega ne! Ljudje bi se smejali, iz hudobnosti bi se smejali, ker bi sami tega ne mogli. Pa da bi posnemal kdo! Marsikatera tiha želja je zamrla in sveti Oskar je le v tihi želji videl svoje varovance, ki so se pa imenovali Jernej, Janez, Tomaž in Jurij in spet Janez in Tomaž in Urban in Urban in Peter in Jurij.

Kdo si je prvi izmislil to ime, kdo je našel Oskarja v pratiki, kdo je vedel, da je Oskar v nebesih? — In tisti: Kdo? — se je povračal vedno in vedno med mislimi vaških mamic, ko je Ambroževka stala pred hišo in klicala v breg.

“Ženi domov, Oskar!”

Tistikrat je gnala domov tudi sosedova Rozina.

“Da, Rozina in Oskar sta vedno skupaj,” je mislila Jernejeva mamica in Urbanova. Kaj bi z Jernejem? — Jerneju mora biti boter Jernej, Juriju Jurij! Kdor je na gosposko ime krščen, ima lahko tudi gosposkega botra; učitelj ga lahko drži, orožnik in gozdar.

Oskar je bil takrat star deset let. Nekega dne se mu je zazdelo, da ima lepo ime. Lepo ime zahteva lepo obleko, lepa obleka mu je priborila prvo mesto med tovariši, prvo mesto med tovariši ga je dvignilo vočeh deklic. Ker so bile deklice pridne v šoli, se je tudi Oskar potrudil za prvenstvo. Pa ne mislite, da je to hotel! — Prišlo in ker je prišlo, je bilo to nujno potrebno.

Prvič je sebe občutil v življenju takrat, ko so fantje postavljali mlaj na vasi.

Velik mlaj je ležal na cesti in čez njega so skakali otroci. Oskarju se je zdelo lepo sedeti med vejami. Tiščal se je med zelenjem in glasno govoril, da so ga vsi lahko slišali.

Bikač Janez je stopil k njemu, ga prijel za ramo ter ga potegnil iz vej.

“Boš kaj polomil, fant!” mu je rekel. “Kaj pa si, če si Ambrožev Oskar?”

Oskar je to Janezu zameril.

Drugi so skakali in niso polomili, on je sedel mirno in mirno govoril, pa naj polomi! — Kaj mu pa je napoti njegovo ime in njemu napoti, Janezu, ki kaže, kadar je bos, pet prstov na nogi, ki se nikdar ne obriše, ampak sapo vleče skozi nos, da potegne človeka nase, Janezu, ki. . . sploh Janez se mu je zameril in čez teden dni je bila na vasi med otroki psovka:

“Kakor Bikač Janez si!”

Pa je bilo še samo mesec dni do birme.

Otroci so pasli pod večer na pobočju, kurili ogenj, čeravno ni bilo mraza, sedeli v mraku okoli njega in govorili.

Prijeten vzduh je ležal nad gozdom, zelena trava je dišala mamljivo in dražila fantazijo. Otrokom so se odprla usta in srca. Naslonjeni drug na drugega so šepetali vse, kar jih je težilo, kar so upali in pričakovali.

Večerni hrošči so brneli v zraku, živina je mulila grmovje in vohala v zrak, droben zvonček je plakal med skalovjem. Tako so sedeli naslonjeni drug na drugega.

“Bogve kakšna je birma?” je vprašal nekdo.

“Lepa!” je omenil Oskar.

“Jo-li prinese škof?”

“Ne, boter!”

Otroci so ugibali, kdo jo prinese; Oskar pa je molčal.

“Boter jo prinese!” Ta bi obveljala, če bi ne bilo Oskarja.

“Boter prinese darila, škof pa birmo.”

“Kje so pa darila?”

Oskar se je zasmel.

“Smešno; prinesejo jih, kupijo jih.”

“Potem mora boter kupiti.”

“Kdo pa!”

Zdaj so otroci izvedeli, zakaj mora imeti kum denarja.

“Kdo je tebi to pravil, Oskar?” se je ozrla v njega Rozina, naslonjena mu je že bila na kolena.

“Mati! — Zato bo moj boter orožnik.”

Otroci so umolknili. V srcu se je vzbudila zavist. Orožnik s svetlo sabljo, s svetlimi gumbi in kapo in z rdečimi vrvicami, ki padajo na prsa.

“Ali ti je obljubil?”

“Je!”

Dečkom so stale solze v očeh, pred deklicami je postal Oskar še modrejši in večji.

“Mene bo peljala gospodična učiteljica,” je rekla Rozina in se ponosno ozrla po deklicah.

Takrat je zbolelo deklice, spogledale so se in umolknile. Dečki so se ozrli na Rozino in zdelo se jim je še lepša. Da, Oskar in Rozina!

Oba srečna, oba sedita skupaj, paseta vedno skupaj, so si mislili; in zakaj ravno oba?

Niso več govorili. Teliček je zamukal, pogasili so ogenj in se dvignili, da poženejo domov. Včasih so peli; tisti večer pa jim je bilo čudno pri srcu.

Mati Ambroževka je že klicala pred hišo.

“Oskar!”

“Bogve kakšna darila bosta imela Rozina in Oskar?” je rdečelični bosopetnik vprašal svojega tovariša konec vasi.

“Bogve!”

Tisto noč so otroci sanjali o škofu, o birmi, o učiteljici in orožniku, Oskarju in Rozini. Tuptam je zaihtela deklica v sanjah, tam deček v spanju in se preobrnil na postelji. V cerkvi je gorela lučica pri lučici, da so se svetili orožniku gumbi in sablja in pas, da se je svetil beli obraz učiteljice.

Mesec je potekal, stavili so fantje mlaje ob cesti in takrat je Bikač Janez odkril otrokom resnico.

“Kaj misliš, da si, če si Ambrožev Oskar?”

Bilo jim je jasno; ker je Oskar, je Rozina vedno le z njim. Da, zato!

Da bi bilo mogoče spremeniti ime kakor sukno!

Ko so pokali topiči, ko se je bližala svetla kočija po rebri, ko so se ustavili vranči pred šolo, je Oskarju zastalo srce od bojazni.

Pobledele je v obraz; kaj je govoril škofu, se ni zavedal, niti ne, kdaj je končal. Videl je kakor v sanjah Rozino, ko je izročila škofu šopek.

Škof se je nasmehljaj, pogladil ju po glavi in ju vprašal po imenih.

“Oskar!”

“Rozina!”

Drugi dan je bila birma.

Zvonovi so zvonili, topiči pokali, pred cerkvi-jo je razpel pek svoj šotor in navesil vence kolačev, ki so se od daleč zdeli kakor zakrivljeni, vabeči, kazalci. Kramarji so prodajali mašne bukvice in bombone, trakove z zlatom obšite in svetle verižice, petelinčke in pištole!

Ljudje so pa vpili in govorili, smejali se in vpili vsevprek.

Oče Ambrož je Oskarja izročil pred cerkvijo botru orožniku.

Oskar ni vedel, kam bi pogledal, da bi bilo bolj prav, orožnik ga je peljal v gosposko klop pred oltar. Ko sta šla skozi zakristijo, je udarila sablja ob kamen; Oskarju je bilo pri srcu, kakor

da je v devetih nebesih. Gledal je čevlje, novi zeleni jopič, ozrl se po cerkvi in v prvi klopi je sedela učiteljica z Rozino.

Kako dolgo je trajala maša! Kako dolgo je bilo treba čakati!

Na vse zadnje so se vendar ljudje razdelili po cerkvi v dve dolgi, dolgi vrsti, špalir je bil na obeh krajih, pred očmi birmancev je vse zaplesalo; botri so stali važno za njimi. Pred oltarjem je bil na konci Oskar.

Dolga vrsta duhovnikov je stopila pred birmance. Otrokom je zamigljalo pred očmi: Oskar je bil prvi.

Radi čudnega pričakovanja se ni mogel zavedeti. Pred seboj je videl le blesk mitre in svetle palice, drugo je bilo vse nejasno, vse je zatonilo in ogledal se je, ko je že zadnji duhovnik stopil mimo.

Na licu je še čul rahel udarec škofovega prsta, nato so ga brisali po čelu z vato, s prstom. . .

Dolgo je mislil in mislil, kaj vse pomeni.

Ljudje so se usuli iz cerkve.

Vrata v zakristijo so bila zaprta in dolgo je trajalo, preden je pripeljal orožnik Oskarja na prosto.

Zunaj je spet žuborelo, smeha in vpitja je bilo polno ozračje, kakor bi ga bil kdo pripeljal. Med smehom je tleskalo šibko pokanje pištol, ob šotorih je bilo trenje in stiskanje in vrišč.

Gneča je bila, da ni bilo mogoče dvigniti roke, da bi se obrisal; človek je človeku vpil v usta, če je klical prijatelja. Toda nihče se ni ozrl, vsak je šel le dalje. Skozi to gnečo so vlekli botri svoje varovance in rili do šotorov, do peka s kolači, do branjev s sadjem.

Pa se je Oskar vendar zmotil, so si mislili otroci. Kramar je prinesel birmo in ne škof! Mali obrazi so žareli od začudenja. Samo vzklika je bilo treba in boter je snemal kolače, samo pogledati je bilo treba in boter je nasul v klobuk hrušk, v predpasnik je botrica stisnila cukrenih ovitkov z napisi, z zlatom in trakovi.

V tako gnečo sta zašla tudi Oskar in njegov boter. Z obema rokama je bilo treba delati pot mimo ljudi. Oskarjevega botra je ustavila gospodična.

“Kaj, danes si pa boter?”

“Sem, kakor vidiš!”

Nato sta se oba smejala in si pripovedovala naglo nekaj, česar Oskar ni razumel. Orožnik se je nato obrnil k Oskarju in mu rekel:

“Gneča je; počakaj ob zidu, da se vrnem.”

Oskar je čutil, da je na poti, a bolje je bilo pač ob zidu, kjer ni bilo ljudi.

Ko sta odšla z gospodično, je pomislil: "Sestra je najbrž!"

Mimo je šel oče Ambrož in peljal stričevega Petra za roko.

"Ali si sam?" se je ozrl Ambrož.

"Sam! Rekel je, naj počakam."

"Pa počakaj!"

Peter je imel v roki mačka, ki pleza po palici in pištolo.

"Kje se to kupi?"

"Tam!" je rekel Peter.

"Vse?"

"Vse!"

"Tudi pištolo?"

"Tudi; saj jo ima že vsak.

Oče Ambrož se je ozrl in poklical Petra.

"Pojdi!" — "Paglavec!" bi bil rekel, če bi

"Nisva še kupila."

"Na, če hočeš; vzemi moža."

"Ne maram!"

Vendar je stegnil roko in ogledal.

"Pa vzemi še ta križ; cukren je; vsaj ne boš tako čakal."

Nevede je ohranil moža in prejel križ in čakal. Postal je nestrpen.

"Kod hodi?"

Šli so mimo njega štirje, imeli so pištole, šli so trije in so pokali, dva sta pokala in tista sta se ustavila pred Oskarjem.

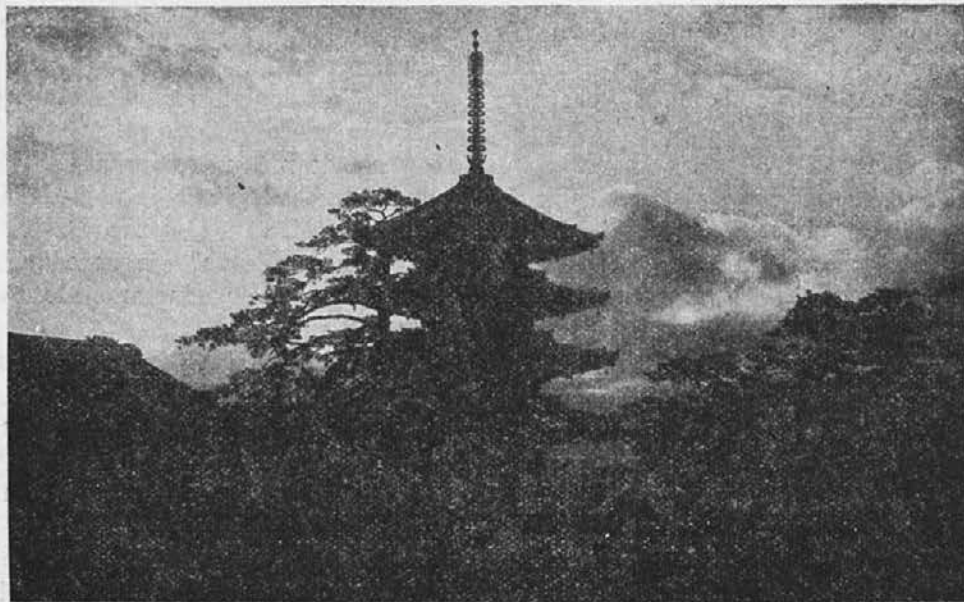
"Koga čakaš?"

"Botra!"

"Glej ga, botra je izgubil."

"Ali še nimaš kolačev?"

"Ali še nimaš piščalke?"

Večer na Japonskem.

ne bila birma.

"Če boš hotel, ti jo posodim, da boš ustrelil."

"Nočem!"

Oskar je čakal. Kako je v šotorih, tam pri kramarju, ki ima pištole? Te pištole! — Zadnja lepota je bila v njih.

"Oskar!"

Klical ga je znan glas.

"Oskar, glej!"

Rozina je stala za njim, na glavi je imela venec, ličica so ji žarela. Sestra se je ustavila pred gručo deklet in nosila veliko škatlo učiteljici, Rozina je imela v rokah cukren križ in moža, ki pleza po palici.

"Glej; gospodična učiteljica mi je nakupila polno škatlo. Kaj imaš pa ti?"

Oblila ga je rdečica.

"Poslušaj, kako streljajo."

Spet pištola!

Oskarju je šlo na jok.

"Kje je, ali je pozabil?" se je vprašal.

Domišljija mu je spet slikala šotore, v njih kolače, piščalke.

"Bogve kaj ima Rozina v tisti škatli?" se je vprašal. Zdelo se mu je, da čaka že celo večnost. V žepu je otipal desetico, ki mu jo je dal kaplan ob biri. Sam ima denar in vendar mora čakati, si je mislil.

Nazadnje ni mogel več ostati; zaril se je v gnečo in ker je bil majhen, je kar vtonil med množico.

Tistikrat sta se vrnila tudi orožnik boter in gospodična. V roki je nesel malo škatlico. Bogve, kaj je bilo v nji?

Oskar pa je bil majhen in ni vedel, kako se je njegov boter zadovoljno smehljal.

Si pa sam kupi pištolo; več kakor desetico ne stane, je sklenil in rinil naprej.

Boter ga pri zidu ni našel.

Oskar pa ni mogel k šotorom; bilo je preveč ljudi, zato je pomaknil klobuk na čelo in si delal pot na prosto. Ničesar ni kupil, ničesar ni videl in vendar je imel svojo desetico v žepu.

Solze so mu prišle v oči, v srcu mu je bilo težko. Naslonil se je na ograjo in gledal na njive.

Tam ga je našla Rozina.

"Kaj pa ti je, da jočeš?"

"Nič!" je rekel in se ni ozrl.

"Pač!"

"Na nogo so mi stopili!" je rekel in se zlagal.

Saj ni, da bi morala vse vedeti!

"Na, Oskar, ta kolač!"

Ni je pogledal; ko mu je ponudila kolač tik pred oči, je udaril po roki in kolač se je prelomil.

Deklica je osupnjeno pomislila in vprašala: "Kaj ti je?"

"Nič! — Pusti me!"

Rozina bi se bila najrajša zjokala, solze je čutila v srcu, v grlu in očeh.

"Ali si bolan?"

"Nisem!" Oskar se ni ozrl, le prelomljen kolač je videl pred seboj in molčal.

"Gospod, Oskarju so stopili na nogo," je hitel otrok, ko je zagledal orožnika.

Tistikrat je vzkipel deček.

"Pojdi, pusti me! — Jaz sem jezen!"

Rozina se je obrnila in čutila solze v grlu.

Oskar je zaslišal za seboj smeh neznane gospodične.

"Kaj ti je?"

Oskar je trdovratno molčal.

"Ali hočeš, da kaj kupim?" ga je vprašal boter orožnik in pozabil na škatlico v roki.

Oskar je molčal.

Zakaj vprašuje, saj vidi sam, da še nimam pištole, je pomislil.

Tistikrat je priščeбетala mimo gruča otrok in streljala in pokala in piskala in se smejala.

Orožnik se je domislil.

"Hočeš li pištole, Oskar?"

Takrat je Oskar dvignil glavo in skozi solze so se mu zasmejale oči.

"Morda se res joče radi pištole?" se je smeje spomnila neznana gospodična.

"Pa pojdiva jo kupit!"

Oskar je obrisal solze iz oči, a ni dvignil glave.

Orožnik ji je dal škatlico in prijel Oskara za roko.

"Ne jokaj! Kupiva jo še lahko."

"Saj mi ni do nje!" se je domislil, da je rekel: "In da bi jokaj, saj nisem otrok."

Gospodična se mu je spet nasmejala in ga pogladila po glavi.

Nato je sledil botru k šotorom; kramar je bil že hripav.

"Da bi prej vedel, gospod, bi bil prihranil. Petdeset jih je primanjvalo, gospod! — Škoda! — Vzemite pa konjička!"

"Saj nisem otrok, da bi vozil za seboj na niti," je polglasno pripomnil Oskar.

Pištol ni bilo več.

"Žal mi je, gospod; prepozno je," je rekel tudi zadnji kramar.

"Prepozno; gospodična je kriva, ker ga je zamotila!"

Toliko da ni glasno izgovoril teh besed. Vsi drugi imajo pištole in kolače in piščalke, samo on je praznih rok.

Pa je bil ponosen na svetlo sabljo in svetle gumbe in rdeče vrvice.

"Ne de nič; naročim ti jo."

"Ni treba!" V tla je pogledal in si pomaknil klobuk na oči.

"Ali ni ničesar?" je vprašala gospodična in njeno lice se je poredno smejala, tudi v njeni besedi je bil smeh.

"Ne jokaj!" Priklonila se je k njemu. "Torej si se vendar jokaj radi pištole!"

"Ne!" Gledal je v tla in lice mu je zagorelo.

"Ne jokaj! — Glej, vzemi škatlico!"

"Ne jokam!" je stisnil zobe, na licu je čutil solzo. "Imejte svojo škatlo!"

Pa je pomislil: Rozina svoje ni mogla nesti.

Ko je gospodična zagledala solzo na licu, se je zasmejala njegovim besedam.

"Obriši se in vzemi."

Stisnila mu je v roko in pristavila: "Ne bodi jezen in poglej!"

Oskar je pogledal izpod klobuka in videl, da se je okoli njega nabral krog ljudi in da so se ti ljudje smejali.

"Kaj mu je?"

"Menda nima pištole!" je pristavil nekdo.

Ko mu je stisnila v roko, je zagorelo v njem. Prazna škatlica je najbrž in če bi odprl, bi se mu vsi smejali. Stisnil jo je v roki ob ti misli, dvignil in vrgel ob kamen.

Zažvenketalo je in se mu zakotalilo pod nogo. Stresel se je, osupnil in kriknil, kakor da ga je nekaj zbadlo.

"Ura! Ura je!"

Obrnil se je v plot in zaihtel.

Mati Jezusova je bila tam. (Jan. 2, 1.)

P. Bernard, O. F. M.

PRVI čudež je naredil Jezus na ženitnini v Kani Galilejski. Sveti Janez nam je napisal v svojem evangeliju poročilo o tem čudežu prav na kratko. Znano je vsem, kako se

glasi tisti odstavek Janezovega evangelija. Mislim, da bo zanimivo brati, kako novejši raziskovavci evangelijskih poročil in celega Jezusovega življenja pojasnujejo dogodek na ženitnini v Kani.

I.

Evangelij pravi: "In mati Jezusova je bila tam." Ni zapisano, da je bila povabljenka kot ena izmed svatov. Iz teh besed in pa iz poznejšega dogodka sklepamo, da je bila Marija na ženitnini ne kot povabljen svat, temuč med tistimi delavci in delavkami, ki so imeli ženitnino pripraviti in na njej streči. Prav verjetno je, da je bila Marija ena izmed kuharic.

Po amerikansko bi rekli, da so imeli v Kani "a wedding party". Kadar se pripravlja "party" katerekoli vrste, je treba najprej misliti na pripravljavni odbor, "committee". Tudi za ženitnino In tako delajo v Sveti Deželi še dandanes.

Preprosto ljudstvo tam še danes nima posebno dosti prilike za razna razveseljevanja in zabave. Še manj je bilo takih priložnosti pred 2000 leti. Ženitnine so pa bile velike izjeme. Tudi če sta se jemala fant in dekle brez posebnega premoženja, je morala svatovščina trajati po več dni, pogosto kar po ves teden. Ob takih prilikah je dalo ljudstvo duška svojemu veselju in živahna zabava je nadomestila mnogo dolgočasnih ur za nazaj in za naprej.

Število "povabljenih" ni bilo natančno zaočkroženo. Med svati niso bili morda le sorodniki ženina in neveste. Vsi mogoči sosedje in znanci iz domače vasi in iz sosednjih so vedeli, da jim bo prost dostop na ženitnino, zato so se že naprej veselili tistih dni in se menili o tem, da bodo šli in kako se bodo imeli.

Nekaj se je pa pričakovalo od vseh gostov. To namreč, da bodo po svojih močeh prispevali k jedači in pijači. Kedor je bil namenjen, da bo precej dolgo ostal, je moral tudi več darovati. Vendar je treba vedeti, da so bili ljudje glede tega mnogo skromnejši kot so te vrste svatje dandanes. Če bi one svate v Kani postavili pred dandanašnje svatovske mize, bi pač ne vedeli, kako se je treba lotiti vseh teh dobrot.

Posebni odbor je torej moral skrbeti, da je že nekaj časa pred ženitnino zbiral živila in vino. Pa tudi med ženitnino samo so mnogi še prinašali. Zlasti je bilo treba paziti na vino, da se je ohranilo v redu. Močnega niso pili. Mešali so ga z vodo in mu dodajali dišav za zboljšanje okusa.

II.

Tiste dni, ko se je pripravljala gostija v Kani, je bila Marija sama v svoji nazareški hišici. Jožef je bil najbrž že davno mrtev, Jezus je prav pred kratkim odšel tja doli k Jordanu, da se da krstiti Janezu in zbere okoli sebe prve učence.

Prelepo je bilo dotlej življenje Mariji v družbi Jezusovi. Tako nebeško lepo sta se razumela. Marija je oskrbovala skromno gospodinjstvo, Jezus je vodil dalje Jožefovo delavnico. Sprejemal je naročila, odnašal izdelke naročnikom, bržkone šel tu pa tam obložen s tesarskim orodjem k temu ali onemu gospodarju, da mu popravi ostrešje, nadomesti kak tram ali kaj podobnega.

Nekega dne je pa nenadoma zložil orodje v kraj, zaprl delavnico, odpravil se z doma in rekel materi: Z Bogom! Skoraj gotovo Mariji ni bilo posem jasno, kaj in kako bo sedaj Jezus začel. Slutila je, da ima priti nekaj velikega. Zato je pač rada pustila Sina po njegovih potih, vendar je njeno materinsko srce bridko pogrešalo njegovo bližino.

Še so prihajali z delom in naročili. "Hej, Marija, kje je vaš Jezus?" "Dober dan! Ali Jezusa ni doma?" "Kedaj se vrne naš mojster?" Taka in podobna vprašanja so se slišala ob zaprtih vratih delavnice. Marija je odgovarjala kot je vedela in znala, gotovega pa sama ni nič vedela. Ni mogla prikriti, da ji je težko pri srcu.

Pa se je raznesla govorica o bližajoči se ženitnini. Kana ni bila daleč od Nazareta. Zvedeli so, da je Marija sama v svoji hišici in so si mislili, da ji bo še v razvedrilo, če jo pokličejo v odbor za priprave. Čas sedaj vsekako ima, gotovo bo sprejela.

Res je sprejela. Saj je šlo za stvar, ki je bila dobra. In kdo bi mogel pričakovati, da bo Marija rekla ne, če je prošena, naj gre pomagat?

Tako je prišla v Kano in se lotila dela. Povedali so ji o vsem, kar je zadevalo ženitnino. Koliko je že skupaj jestvin, koliko se je nabralo vina, koliko gostov bi se utegnilo zbrati.

III.

Med tem je bil Jezus zbral okoli sebe prve učence in med njimi je bil Natanael, doma prav iz Kane Galilejske. Odločil se je bil za povratek v Galilejo in učenci so šli z njim. Morebiti so se ravno zavoljo Natanaela ustavili v Kani.

Takrat bila ženitnina že kje v sredi svoje poteka. Vsa naselbina je bila pokonci. Nekateri so se še zadrževali na veseličnem prostoru, drugi so bili že doma, marsikdo je imel namen, da bo šel še malo pogledat. Natanaelu so pravili, da je zamudil lepe čase, prigovarjali so mu, naj vsaj sedaj še stopi tja. Jezus in njegova družba so tudi zvedeli, da je Marija "on the committee".

Jasno je bilo, da pojde tudi Natanael. Toda ker je bil privedel s seboj v naselbino število prijateljev, je imel pravico, da jih vzame tudi na

ženitnino. Še posebno zato, kar je imel vodja družbe, Jezus iz Nazareta, tam svojo mater.

Toda če je moral Natanael poslušati pripovedovanje, kako "good time" je na ženitnini, je imel tudi on kaj povedati rojakom v Kani. Povedal jim je o Jezusu, da so on in njegovi tovariši ravno v tem Jezusu zaslutili obljubljenega Mesijo.

Poslušali so in gledali. Prav verjetno se ni glasilo, toda kar tjavendan menda Natanael tudi ne govori. Saj je znan kot moder človek in ima resnobno življenje za seboj. Najbolje bo, da se skušajo sami prepričati.

Ko se je razneslo, da je Jezus na ženitnini, so jo mnogi na novo mahnili nazaj med svate. Pravico so itak imeli in tam bodo najlezje videli Jezusa ter pregledali, če ima Natanaelovo govorenje kaj videza resnice na sebi.

IV.

Tako je doživela ženitnina zopet nepričakovano velik naval gostov. Postreženi so seveda morali biti vsi. Strežaji so zajemali vino in tekali okrog, toda stopiti je bilo treba do starešine in mu povedati:

"Vina zmanjkuje. . ."

Nerodna reč! Toliko jih je prišlo, prinesli niso nič! Seveda od Jezusa in njegovih spremeljavcev, popotnih ljudi, se to ni pričakovalo. Kakih šest jih je bilo in dolgo najbrž niso mislili ostati. Drugi pa tudi niso v naglici mislili na to, pripovedovanje o Mesiji jih je raztreslo. Starešina je pa le prišel v nemajhno zadrego.

Zeninu ni omenil te nepričakovane neprijetnosti. Stopil je pogledat vrče za vino tam v posebni sobi in si ni vedel pomagati. Strežniki so ga opazovali in si šepetali o nezgodi. Hipoma je prišla neljuba novica na ušesa tudi ženskam v kuhinji, tam jo je slišala tudi Marija.

V hipu ji je bilo vse jasno: Vse te zadrege je prav za prav kriv samo Jezus, njen Sin! Pa se dela tam med svati, kakor da nič ne ve, ničesar ne sluti! In vendar je med vsemi temi ljudmi edino on zmožen tako hitro pomagati, da se ne bo opazila zadrega, da ne bo ničesar sluteči ženin

pred vsemi osramočen. Vse življenje bi šla za njim govornica: To vam je bila ohcet! Sredi najzihvahnejšega veselja — niti kapljice vina več. . .

Neopaženo je izginila Marija izmed žensk in se prerila do Jezusa. Nihče ni vedel, da mu je pošepetala:

"Vina nimajo!"

On naj bi bil med vsemi svati edini, ki naj to zve. Vse drugo bo takoj razumel in vedel, kaj ukreniti. Tako je mislila Marija. Brez dvojbe bo pomagal, saj je Bog, če treba, bo priklical metro vina iz nič!

Odgovor, ki ga je Marija dobila, se nam zdi čuden. Toda eno vemo: Mariji se ni zdel. Niti trenotek ni kazala kakega neprijetnega iznenadenja. Obrnila se je do strežnikov in jim dejala:

"Čujte! Če vam Jezus kaj reče, storite vse tako!"

Potem se je umaknila nazaj v kuhinjo. Bilo je naravno, da so strežniki dali v tistem hipu več na Marijine besede kot na Jezusove. Marije je bila pač v odboru — a committee lady — Jezusa so pa strežniki komaj poznali. Ko jih je pa ona opozorila na to, da utegne Jezus pomagati iz zadrege, so čakali njegovih ukrepov.

V.

Mariji je Jezus odgovoril:

"Žena, kaj imava midva sto rečjo opraviti?"

V resnici ni bila to njihova stvar. Popotni Jezus ni bil dolžan, sam kaj prispevati k ženitnini. Marija je bila sicer v odboru in je bila soodgovor-

na za srečen potek ženitnine, toda vinsko vprašanje je bilo na skrbi možakov, posebno starešine. Jedi pa ni bilo premalo, saj če so dobili novodostli vina, so se smatrali za postrežene.

In kar "žena" ji je rekel! Zakaj pa ne "ma-

ti"? Ali ni to nekam žaljivo, omalovaževalno?

Ne pozabimo, da Jezus ni po slovensko govoril. Če bi ne bili že tako vajeni besede "žena" v tem evangeliju, bi bilo priporočati, da bi jo zamenjali z besedo "gospa". Ampak to bi se nam sedaj kaj čudno slišalo.

V resnici je pa Jezus nekaj takega rekel. Če bi bil govoril angleško, bi bil rekel: Lady! Je bila navada, da je sin v bolj dostojnem govorjenju

mater tako nagovarjal, pa tudi sestro in druge bližnje sorodnice.

Nehote mi prihaja to-le na misel. Poznam slovensko župnišče v Ameriki, kjer župnik svoji sestri kuharici nikoli ne reče Katra — vsaj vpričo mene ne — temuč vedno: Lady!

To je najboljša razlaga Jezusove besede Mariji

VI.

Marija je razumela, da kake dolžnosti Jezus in ona nimata. Ni mogla ugovarjati. Toda nekaj drugega se je brez besed prelivalo iz njenega srca v Jezusovo:

"Zadrega je, pomagati treba! Ne gre drugače, čudež boš moral narediti. . ."

Jezus je seveda bral te misli v Marijinem srcu. Pa je dodal svojim prejšnjim besedam:

"Moja ura še ni prišla."

Če še ni bila prišla njegova ura za čudežna dejanja, zakaj je pa kljub temu nekaj minut potem čudež naredil?

Pri Bogu je vse od vekomaj naprej določeno. Mnogo reči je Bog vnaprej tako določil, da bodo

odvisne od prošnje, od molitve. Če bo kdo prosil zanje, se bodo zgodile, drugače ne. Za čudež v Kani bi ne bila prišla ura, če bi Marija zanj ne bila prosila.

Toda prosila je, in še kako zaupno prosila! Prosila je še potem, ko se je zdelo, da je Jezus izrekel o tem zadnjo besedo. Prosila je najbrž samo s pogledom, samo s srčno željo. Toda prosila je tako zaupno in s tako vero, da je kar na svojo roko naročila strežnikom, naj izpolnijo Jezusove ukaze.

In so res izpolnili, čeprav so bili ukazi čudni. Hm, na ženitnini — pa so morali nesti na mizo — vodo. . .

VII.

Toda takrat se je bil že zgodil čudež. Starešina ni vedel. Začudil se je, odkod naenkrat tako dobro vino. Oddahnil se je pa tako, da se mu je brž vrnila vsa prejšnja dobra volja.

Poprej je mislil, kakšen udarec bo, če ženin zve za nezgodo. Manj je mislil tudi sedaj. Pa se mu je zazdel poreden ta ženin! Kdo bi mu bil

zaupal! Nalašča je imel skrito dobro vino, niti starešina in odbor nista vedela zanje.

Kako je ženin pri tej priliki pogledal in potem starešina in še drugi, tega ne zvemo. Mislimo si pa lahko.

Saj so služabniki vedeli, odkod vino, in seveda niso molčali.

Drobiž.

P. Hugo.

TUDI ALBANIJA HOČE BITI MODERNA.

Albanija, ta povojni otrok, še vedno zavrit v italijanske plenice, se je naenkrat uvrstila v krog modernih držav in si osvojila njih "ideale". Minister za vzgojo, Mosi, je odredil, da se morajo zatvoriti vse verske šole. Mladina se mora poslej vgažati izključno v državnih šolah. Vzgojo mladine so imeli doslej v rokah večinoma frančiškani, tamkajšnji misijonarji pionirji. Oni so bili tudi voditelji vsega kulturnega in prosvetnega gibanja. Kar ima Albanija kniževnosti, so ji večinoma oni dali. Njih največji pesnik, Rev.

Fišta, je frančiškan. Bil je nekaj časa minister samostojne Albanije. Ko bi frančiškanov ne bilo bi si bili deželo razdelili mohamedani in pravoslavni in analfabetizem bi imel tam še danes svojo domovinsko pravico. S čem so se zdaj kralju Zogu, ki je spočetka priznal njih zasluge za narod, zamerili, nam ni znano. Bržkone je vzrok samo to, ker je civilna šola danes moderna in moderen hoče biti tudi on s svojo državico pod jero-bom Mussolinijem.

KRŠČANSKI JUNAKI ŠE ŽIVE.

Saharska puščava v Afriki je tako velika, kot cela Evropa. A v njenih zelenicah živi le kaka dva in pol milijona divjih sinov narave, mešane orientalske rase. Idealnemu francoskemu kolonialnemu častniku Karlu de Foucauld se je v početku tega stoletja zahrepenelo po njih dušah. Zapustil je svet in postal trapist, da bi se posvetil misijonskemu delu med temi divjaki pustinje. L. 1901. se je kot puščavnik čisto sam podal v osrčje Sahare. Tam si je iz palmovih debel postavil skromno stanovanje, zraven njega pa kapelo z Najsvetejšim. Tam je molil in se pokoril, bi dejal noč in dan, da bi tem otrokom puščave zasijala božja luč. Prepričan je bil, da jih more za Kristusa pridobiti le misijonar, ki z besedo le malo pridiga, tem več pa z zgledom ljubezni, ki jo je zajemal iz neusahljivega evharističnega vrelca. Celih 25 let je vršil ta apostolat ljubezni. Že so se

začela trda srca mehčati. Njegov magnet jih je vlekel nase. Tedaj pa se je našla morivska roka, ki je s kroglo končala njegovo apostolsko delo. Nekaj časa je potem počivalo. Zdaj pa so se našli drugi istega duha, ki hočejo izvršiti njegov duhovni testament in nadaljevati to apostolsko delo. Združili so se v redovno družbo imenovano "Mali bratje presv. Srca". Potem ko so se naučili jezika sinov puščave, so odšli med nje. Na zunaj žive kot oni. Enaka je njih obleka, enak tudi način življenja. Vegetarijanci so. Nobenega mesa, ne rib ne jajc ne uživajo, le zelenjavo. A njih življenje je globoko v Bogu zasidrano. Noč in dan se vrtijo v češčenju Najsvetejšega in ga prošijo, naj bi odprl srca tem svojim divjim, v skalovju okamenelim otrokom. Kaj takega premore le krščanski heroizem, ki hvala Bogu še živi.

NADŠKOF — UMORJEN.

Na sveti večer je pretresel New York senacionalni umor. Pod mesarskim nožem svojih nasprotnikov se je zgrudil v svoji katedrali sv. Križa, med procesijo, armensko-ortodoksni nadškof Leon Tourian. Ni bil katoliški nadškof, kot so nekateri naši listi zmotno povdarjali, ampak pravoslavni primas ameriško-kanadske, pravoslavne cerkve armenskega obreda. Ta se je po vojni dejansko razklala v boljševiško in protiboljševisko. Nadškof Lourian je baje simpatiziral s sovjetskim režimom, kot protektorjem armenske ortodoksne cerkve. S tem si je nakopal smrtno sovraštvo pri protisovjetski stranki svojih verni-

kov. Že prej so mu stregli po življenju. Zato je ob priliki svojega slovesnega vhoda v katedralo na sveti večer imel močno policijsko stražo. V cerkev ga pa ta ni spremila, ker tam ni nič hudega slutila. To priliko so morivci porabili in ga v cerkvi zaklali. Preden se je preplašeno ljudstvo zavedlo strašnega dejanja, je bilo že prepozno. Dozdevne morivce je policija komaj očuvala linčanja. Velikanske žalne svečanosti so se vršile v episkopalni katedrali sv. Janeza Ev. v New Yorku, pod vodstvom škofa Maninga. Truplo umorjenega je bilo prepeljano v Jeruzalem, kjer bo pokopano.

MALA CVETKA MISIJONARI.

V življenju sv. Terezika, Mala Cvetka, ni mogla za svojim vzorom, v misijone, kot tudi njena duhovna mati Velika sv. Terezija ne. Zato pa po smrti tem bolj pridno misijonari, zlasti odkar je postala patrona katoliških misijonov. To nam med sto drugimi priča sledeči slučaj: Griffith Leretoli, basutski kralj v Afriki je bil kot pagan velik prijatelj žensk in vina. Žena je imel ravno en tucat. Koliko ga je pa na dan popil, zgodovina ne poroča. Po katoliških misijonarjih se je seznanil z življenjem sv. Male Terezike. In na njeno priprošnjo je obenem s kraljico postal katoličan. Nato je razpustil svoj harem in postal popolni abstinent. Ko mu je umrla še postavna žena, je izdal proglas, da dokler bo živel, njegov narod ne

bo imel druge kraljice, kot sv. Malo Tereziko. Njej na čast je dal pozidati lepo cerkev. Omislil si je tudi avtokapelo z duhovnikom šoferjem. Naloga tega duhovnika je, se voziti po njegovem kraljestvu in ljudstvu pripovedovati življenje te ljubke svetnice. Vspeh tega misijona je presenetljiv. Mnogoženstvo in pijančevanje, tudi med ljudstvom jako razširjeno, hitro pupuška. Rastejo pa šole in razni dobrodelni zavodi. Kralj je dal postaviti tudi neko ljudsko pesem o Mali Tereziki, ki jo v Normandiji njeni domovini vsak zna. Ta pesem je zdaj v njegovem kraljestvu postala prava narodna pesem, ki se razlega po vseh vaseh. To poročilo je prišlo v Lisieux.

OVCE GREDO ZA PASTIRJEM.

Kakor je res, kar pravi sv. pismo: Udaril bom pastirja in črede so bodo razkropile, tako je tudi res: Spreobrni pastirja in ovce mu bodo same sledile. Skušnja to potrjuje. Pred dobrimi dvema leti sta na otoku Malabar v Indiji prestopila v katoliško cerkev jakobitski nadškof Mar Ivanios in njegov pomožni škof Teofil. S svojim zgledom sta s tem med tamkajšnjim ljudstvom in duhovščino povzročila pravi beg iz jakobitske sekte v katoliško cerkev. Prošli binkoštni praznik, kot smo poročali, se je vrnil v katoliško cerkev izvoljeni ruski pravoslavni nadškof za Ameriko Vladimir Aleksandrof. Zdaj poroča, da se mu je že

14 duhovnikov javilo, ki bi mu radi sledili. Upa, da se jih bo oglasilo še več, z njih verniki vred, ko bo izdal javni proglas nanje, naj mu sledijo v naročje matere Cerkve. Zanje ta korak ne bo tako žrtev poln kot za anglikanske duhovnike. Kajti rusko pravoslavje ima veljavno posvečene duhovnike. In Rim jim ne bo vsiljeval latinskega obreda. Priznali bodo prvenstvo papeža in ostale verske resnice, ki so bile proglašene po razkolu, dasi jih v srcu že verujejo, četudi z ustmi morda taje. Tako bo zanje konec razkola, cerkvena edinost zopet vpostavljena.

OBDAVČILI BI NAS RADI.

Cerkve, šole in razni dobrodelni zavodi so bili doslej v Ameriki prosti davka. Sedanjemu 73. kongresu pa je bil predložen poziv, naj se ta privilegij spričo težkih ekonomskih razmer odpravi in tudi vso cerkveno lastnino obdavči. Sprožili so to akcijo trije zastopniki ameriških cerkva sami. Ti junaki so: Protestantski škof Franc J. McConnell, prejšnji predsednik zveze ameriških protestantskih cerkva, judovski rabin Štefan S. Wise in Dr. John Haynes Holmes, član komunalne sekte. Protestanti bi menda s tem patrijotskim činom radi vrnili vladi tiste težke milijone, ki so jih ji s svojo falirano prohibicijo ukradli, ter obenem še sebe rehabilitirali. Dr. Haynes Holmes je sicer v službi vere in cerkve, v resnici pa proti veri in ob-

oževatelj ruskih boljševikov. Javno jih proslavlja kot najbolj verne ljudi naših dni. Rabin Wise hoče s tem bržčas že naprej preprečiti kako protijudovsko gibanje v Ameriki, ki je že vsepovsodi v Evropi na pohodu. Seve, raznim protiverskim in proticerkvenim krogom, med katerimi so kajpada tudi naši socialisti, je njih akcija zelo všeč. Pa ne toliko iz ljubezni do državne blagajne, kot iz sovraštva do Cerkve. A upamo, da se bodo našli v kongresu taki, ki bodo vladi s številkami dokazali, da zlasti katoliška cerkev, proti kateri je v prvi vrsti ta akcija naperjena, svojo svoboščino od davka pošteno plača in preplača. Za katoliške šole vlada ne da centa. One pa ji prihranijo na leto ogromne milijone.

V MEHIKI VEDNO GORJE.

Kako žalostne razmere vladajo v Mehiki, nam najjasneje povedo številke. V zvezni državi Tabasco je okrog 225.000 duš, z malimi izjemami vsi katoličani. In vse te sme oskrbovati samo en duhovnik. Tako se glasi uradna odredba. V državi Chiapa je 528.654 prebivavcev, istotako domala samih katoličanov. Pastirujejo jih po vladni postavi samo štirje duhovniki. Tedaj pride na enega 132.163 duš. Država Vera Cruz šteje 1.376.476 duš. Pase jih 13 dušnih pastirjev. Vsak jih tedaj pase 105.882. Itd. Vseh nad 16 milijonov duš celotne države, na ozemlju, ki meri 1.671.704 kvadratnih kilometrov, mora oskrbovati

1024 duhovnikov. V Zedinjenih državah Sev. Amerike je samo pet in četrt milijona več katoličanov kot v Mehiki, pa jih oskrbuje 29.872 duhovnikov. Kako more en duhovnik, če bi se hotel tudi pretrgati od dela, vspešno skrbeti za 100.000 duš, ko bi bile tudi vse skupaj? Tako ravnanje vlade ne pomeni nič drugega, kot katoličanom počasi izsrkavati krščansko kri. Sicer pa to vladni organi kar javno priznavajo. Neki delegat revolucionarne stranke je na polna usta izpovedal: "Naš boj je boj proti Bogu, ker je Bog nekaj — perverzega."

MESTO KRUHA — SVINCA.

Rumunski list "Telegraph" poroča, da je boljševiška soldateska v Odesi postrelila 400 svojih lastnih bratov, ki so se izstradani navalili na

neko trgovino za živila. Najprej jih je sto dobilo mesto kruha svinca. Ker se je pa tudi del vojaštva pridružil stradajočim, je vojaški poveljnik

prosil za ojačenje. Prihitela pomoč jih je postrelila še 300. Nič novega. Saj je splošno znano in že vsakdanje, da se boljševiki ravnaajo po pravilu: Če kdo kruha hoče, daj mu svinca, da bo enkrat za vselej sit.

BOJ POTOM RADIO.

Radio-apostol Rev. Coughlin nedeljo za nedeljo tako temeljito izprašuje vest kapitalistom, da njih živci tega več ne morejo mirno prenašati. Nekako tako jim je kot piščetu, ki na mravlišče zaide. Nekaj časa so mu na razne načine skušali zamašiti usta, celo z bombo. Ker ga pa niso mogli ugnati, ampak ga le še bolj razkačili in ojunačili, so prišli na novo idejo. Iščejo radio-govornika, ki bi mu

bil kos. Na razpolago bi mu dali radio-omrežje obsegajoče celo Unijo. Govoril bi vsako nedeljo tri do štiri ure za Rev. Coughlinom in zavračal njegova izvajanja. Na ta način upajo osvoboditi deželo tega "javnega sovražnika št. 1." kot pravi jo. Pač laskavo priznanje za Rev. Coughlina. Jim bo li ta načrt vspel, bo pokazala bodočnost.

300 PRAVOSLAVNIH DUHOVNIKOV KONVERTIRALO.

Iz Besarabije poroča Rev. Marios, A. A. da je tam prestopilo v katoliško cerkev 300 pravoslavni duhovnikov. Besarabija je bila, kot znano, pred svetovno vojno ruska provinca. V verskem oziru je bila izvečine pravoslavna, odvisna od pravoslavnega patrijarha v Moskvi. Po vojni je politično prišla pod Rumunijo. Ta je pričako-

vala in delala na to, da se tudi cerkveno združi s samostojno rumunsko pravoslavno cerkvijo. Ona je pa začela obračati oči proti Rimu. Kljub velikemu nasprotovanju vlade se je 300 duhovnikov že zedinilo s katoliško cerkvijo, ki bodo potegnili za seboj tudi ljudstvo. Nadaljne gibanje za zedinjenje je v teku.

LURŠKA BERNARDKA — SVETNICA.

Na praznik Brezmadežne je bila slovesno proglašena za svetnico nekdanja priprosta lurška pastirica, poznejša redovnica. Bernardka Sourbirous, splošno znana pod imenom Lurška Bernardka. Slovesnosti se je udeležilo 50.000 ljudi. Razume se da so bili Francozi sorazmerno najštevilnejše zastopani, zlasti še iz okoliša Lurda. Med njimi je bilo dvajset sorodnikov nove svetnice. Sv. očeta je pri proglasitvi obkrožalo 20 kardinalov

in 100 škofov poleg druge višje in nižje duhovščine brez števila. Navzoč je bil tudi nadškof kartagenski, ki je sam na priprošnjo Bernardke čudežno ozdravil. Ta čudež je bil pri proglašenju merodajen. S proglasitvijo Bernardke za svetnico, ji je bil določen tudi nov godovni dan. Njen spomin se bo poslej obhajal vsako leto 10. apr., kar naj si dobro zapomnijo tisti, ki bodo svoje hčerke dali krstiti na njeno ime.

MATI USMILJENIH SESTER SVETNICA.

Sledečega marca bo proglašena za svetnico bl. Ludovika Marillac, soustanoviteljica "Družbe hčera krščanske ljubezni sv. Vincenca Paveljskega", ki jih mi kratko imenujemo usmiljenke. Kdo jih ne pozna, teh angelov krščanske ljubezni. Armada 40.000 teh golobic frfota po širnem svetu med bolniškimi posteljami, obvezuje telesne rane in vliva balzam v duše. Zanimivo pri kanonizaciji njih duhovne matere bo to, da bo igral pri

končnem procesu odločilno vlogo tudi en čudež, ki se je zgodil v Ljubljani. Slovenska usmiljenka S. Veronika z dekliškim imenom Agneza Hočevnar, ki je bila jetična, je na njeno priprošnjo 29. jan. 1926 hipoma ozdravela. Posebna komisija, ki je pred štirimi leti iz Rima došla v Ljubljano, je čudež s pomočjo zdravniških in bogoslovnih veščakov preiskala in ga kot takega potrdila. Šele zdaj se je to zvedelo.

VERSKO STANJE V RUSIJI.

Po novejših ruskih virih je ondi točasno okrog 26 milijonov brebožnih. Od teh je 6 milijonov borbenih ateistov, ostalih 20 milijonov pa praktičnih, ki sicer simpatizirajo z borbenimi, sicer se pa izpostavljajo za brezboštvo. Še vernih pravoslavne ruske cerkve je 70 milijonov. Vernih drugih krščanskih cerkva je 11 milijonov.

Boljševiki s svojo brezbožno žetvijo nikakor niso zadovoljni. Neprestano snujejo nove načrte, da bi bila bolj uspešna. S tega stališča so sporazum z Ameriko prav hladno vzeli na znanje. Zlasti jih boli, da so morali to prijateljstvo plačati z verskimi koncesijami napram Amerikancem, kar smatrajo za toplo zaušnico.

MR. LOUIS ADAMIČU V ALBUM.

Državni tajnik v Mr. F. Rooseveltovem kabinetu, Mr. Wallace, je na zveznem koncilu ameriških protestantskih cerkva vprašanje, katera cerkev ima v rokah ključ do bodočega, boljšega socialnega reda. Da brez vere in cerkve ni misliti na izboljšanje družabnega reda, to je govornik glasno in jasno izpovedal. Podčrtal je, da je vzrok vladajoče socialne-ekonomske krize pomanjkanje nekdanje vere. A navzoči protestantje so bili prepričani, da bo tej njegovi ugotovitvi sledil poklon: Vi imate ključ do boljše bodočnosti! Vi ji morate postaviti edini solidni verski temelj. Pa kako so bili poparjeni, ko je ostentativno nadalje-

val, da se bo treba vrniti nazaj h krščanstvu drugega ali tretjega stoletja in mogoče celo v srednji vek. — Pardon Mr. Wallace, v drugo in tretje stoletje h krščanstvu srca, v srednji vek pa h krščanstvu duha. — Vsekako pa daleč nazaj, Mr. Adamič, v "krščansko temo", pred katero vas taka mrzlica tresse. Zato za vsak slučaj le ohranite ljubezen do domovine, v katero ste "padli". Je le dobro, če ima človek za vsak slučaj dva doma. Me ne pa zelo veseli, ker je izvečine paganska Amerika prva začela spoznavati, da v nove zarje vodi samo ena pot, pot vere, pristne in nepokvarjene krščanske vere, ki jo hrani samo katoliška cerkev.

AKADEMIKI SE VRAČAJO K VERI.

Na praznik sv. Družine, 7. jan., je bila v cerkvi sv. Janeza, Champaign, Ill. izredna slovesnost. Med akademsko službo božjo, kateri je prisostovalo 1000 slušateljev illinoiškega vseučilišča, je

redne službe božje za katoliške akademike trikrat na leto verska predavanja za vse slušatelje vseučilišča. Sad teh predavanj so ti mladi konvertiti. V desetih letih, kar mu je bila izročena skrb za

Zastopnik A. M. Br. Antonin se bo prihodnje dni mudil v državi Ohio.

Priporočamo ga naročnikom za prijazen sprejem. Pojdite mu na roko.

bilo 13 akademikov istega vseučilišča sprejetih v katoliško cerkev. Sprejel jih je Rev. John A. O'Brien, kaplan katoliških slušateljev, ki jih je tri mesece na to pripravljaj. Njegova zasluga je tudi, da so našli pot do resnice. On ima poleg

katoliške akademike imenovanega vseučilišča, jih je že 278 pripeljal v naročje matere Cerkve. Ti, ki so bili sprejeti 7. jan. niso prej pripadali nobeni cerkvi.

SE IZ SOVJETSKE DŽUNGLE.

Neki mlad Rus je na podlagi svoje lastne skušnje v "The Saturday Evening Post" takole opisal zakonsko življenje v sovjetski džungli: Biti dvanajstkrat oženjen ali omožena in razporočen oz. razporočena, je v sovjetski uniji nekaj čisto vsakdanjega, zlasti med mestno mladino. Posebno značilen za tozadevne razmere je slučaj neke leningradske metuljčice. V treh letih je imela nič manj kot 27 mož. Mož, s katerim je bila poročena, ne ljubimcev. In z vsemi je imela enega otroka, iz katerega je pa znala kovati kapital. Vseh 27 mož je tirala pred sodišče, kot očete otro-

ka in jih tožila za alimentacijo. Seveda je vsakega kje drugje tožila. Končno ji je pa oblast vendar prišla na sled. Če je za to dobila kako medaljo, zgodovina ne poroča. Tako je po mestih, kot ve dotični poročati. A tudi po deželi se dobe taki metulji. Če je kakemu boljševiškemumu mužiku žena opešala, jo požene iz hiše in dobi kako amazonko. — V naravi so metulji in metuljčice znanitelji pomladi, v človeški družbi pa oznanjajo džunglo, iz katere se ne čuje smeh, ampak zverinski glasovi.

Preganjenje vere v Rusiji.

Jan. Oblak.

PO vsem katoliškem svetu so se na dan sv. Jožefa 19. marca 1930. leta vršile spravne molitve za kristjane v sovjetski Rusiji. Sv. Oče Pij XI., sam je v slavnostnem pismu z dne 8. februarja imenovanega leta zaukazal katoličanom to pobožnost in sam je razglasil, da bo ta dan nad grobom sv. Petra daroval v ta namen daritev sv. maše. In njegova okrožnica je izzvenela v preroški poziv vsemu krščanstvu:

"Prepričan sem, da bo božja previdnost v naprej določenem trenutku pripravila in nudila sredstva, ki so neobhodno potrebna za obnovitev nravnih in gmotnih razvalin v tako razsežnih pokrajinah, ki obsegajo šestino sveta. Zato se osredotočimo v pobožni prosilni in spravni molitvi, ki bo izprosila, kakor upamo, božje usmiljenje ruskemu narodu."

In sv. Oče navaja v tem pozivu razloge, ki so ga prisilili, da je izdal ta proglas. Ti razlogi so: Boj zoper vero v Rusiji ne ponehava, marveč zavzema takšen obseg, tako silovitost in počenja take grozovitosti in strahote, da jih človeške moči ne morejo popraviti.

Brezbožnost še vedno narašča. Ob zadnjih božičnih praznikih je bilo na stotine cerkva v Rusiji zaprtih, na stotine svetih podob sežganih, prazniki odpravljani. Šli so tako daleč, da so bili delavci prisiljeni odpovedati se veri ali pa jim vzamejo stanovanjske izkaznice. Po ruskih

mestih so prirejali nesramne maškeradne prizore. V sprevedih si videl številne vozove, na njih so nedorasli mladeniči, fantalini, oblečeni v mašna oblačila, sramotili sv. križ, pljuvaje po njem. Na drugih vozovih so bila postavljena božična drevesa, navesena z lutkami, predstavljajočimi katoliške in pravoslavne duhovnike. Po drugih krajih so si mladi fantje dovolili nedopovedljivo bogokletno početje proti križu.

19. marca 1930 je katoliški svet izpolnil prošnjo sv. Očeta. Katoliške cerkve so se združile v mogočen molitveni zbor, ki je klical k Bogu in ga prosil pomoči za naše nesrečne ruske brate.

Toda težko je moliti, ako človek ne ve nič določnega o pravem položaju razmer, ki naj za njih odstranitev moli. Radi tega je potrebno, da spoznajo katoličani resnično sliko ruskega trpljenja, da si napravijo lastno sodbo in tako tem gorečnejše molijo za Rusijo. Zapadna katoliška javnost, predvsem katoliški Slovani, morajo zvedeti resnico ter se seznaniti z dejstvi. Zgolj dejanska resnica prepričuje bolj nego kakoršnekoli zanosne besede, in je čisto groznejša in strahovitejša, kakor bi si človek mislil.

Zato objavljamo nekaj golih dejstev, povzetih iz zanesljivih virov, namenoma smo izbrali takšne dogodke, ki izvirajo po večini iz uradnih poročil sovjetskega tiska.

Boj proti Bogu in veri v Rusiji.

Sedanja boljševiška organizacija je silno zapleteno tkano, v katerem pa je mogoče razločevati tri temeljne sile:

- 1.) vlado sovjetske republike,
- 2.) rusko komunistično stranko,
- 3.) tretjo internacionalo ali komintern.

Dočim prvi dve mogočni instituciji delujeta izključno v Rusiji, je naloga III. internacionale, da razprede svoje delovanje po vsem svetu. In dasiravno se omenjene tri organizacije teoretično znatno ločijo druga od druge, pa v praksi nastopajo vse tri enako, zasledujoč isti skupini cilj z istimi ljudmi na čelu. Vlada republike se nahaja v rokah voditeljev komunistične stranke, in ta je članica tretje internacionale ter se ravna po njenih navodilih. Člani vlade in stranke so istočasno vodilni činitelji kominterna in vplivajo tako na delovanje vseh komunističnih strank vsega sveta. Nazori III. internacionale so obvezni za vsakega komunisto.

Komintern posveča v boju proti "buržoaznim predsodkom" posebno pozornost boju proti veri. Deloma hočejo boljševiki uničiti predvsem vero in staro moralo, ker so v direktnem nasprotju z njunimi načeli, deloma vidijo v cerkvi orodje buržoazne nadvlade, katera ima na ljudstvo vpliv, ki nasprotuje njihovemu vplivu. Lenin je nekoč zapisal: "Nravno je vse, kar koristi komunistični stranki." Ne gre jim namreč za proti klerikalno borbo, marveč za boj naravnost proti pojmu Boga samega. Treba je voliti med Bogom in Leninom. Razvidno je to iz knjige "Abecoda komunizma" od Buharina in Preobraženskega, dveh velikih teoretikov boljševizma.

"Nekateri površni komunisti razumevajo to tako: vera mi ne brani biti komunist, verujem v Boga enako kakor v komunizem. Moja vera v Boga me ne ovira, da se ne bi bojeval za stvar proletarske revolucije. Tako razumevanje je že v svojem temelju dvomljivo. Vera in komunizem sta dva povsem nezdržljiva pojma." Dalje pišeta ista avtorja:

"Tudi v praksi je komunizem popolnoma nezdržljiv z vero. Taktika komunistične stranke zapoveduje pristašem določen način ravnanja. Med smernicami komunistične taktike in zapovedmi vere pa so zelo pogosto nepremagljivi razpori. Komunist, ki zametuje zapovedi svoje vere in ravna po smernicah stranke, preneha biti veren. Nasprotno

pa verujoči, ki se izdaja za komunisto, ruši smernice stranke z ozirom na zapovedi svoje vere, preneha biti komunist."

Že iz teh par citatov je jasno, na kako silen odpor zadevne pri boljševikih vsaka verska misel. Pri tem gre za vprašanje taktike in za vprašanje načelnega naziranja; kajti vera zasidrana v stvarstvu nasprotuje načrtom III. internacionale. Lunačarsky, komisar za šolstvo, je rekel na shodu v Moskvi:

"Mi sovražimo krščanstvo in kristjane; najboljše izmed njih moramo smatrati za naše najhujše sovražnike. Pridigujejo ljubezen do bližnjega in usmiljenje, kar oboje nasprotuje našim načelom. Krščanska ljubezen zavira razvoj revolucije. — Proč z ljubeznijo do bližnjega! — Mi potrebujemo sovražstva. Mi moramo znati sovražiti, kajti le tako homo osvojili ves svet."

Iz te ideologije izvirajo vladne instrukcije in komunistična taktika. Naslednji članek iz okrožnice ruske komunistične stranke dokazuje to več ko dovolj:

"V naših naredbah je bila vera izrecno proglašena za zasebno zadevo vsakega poedinca. Medtem ko oportunisti razlagajo te besede v smislu, da se mora država nasproti veri zadržati nevtralnno, trdi nasprotno revolucionarni marksizem, da je država dolžna brezobzirno se boriti proti veri."

Podobna načela ne zadevajo izključno Rusije, temveč se morajo razširiti po vsem svetu. Stepanov piše v svoji knjigi: "Cilji in metode protiverske propagande", ki jo je leta 1929. izdala sovjetska vlada: "Protiverska borba sovjetske vlade se ne sme omejiti zgolj na Rusijo, marveč se mora razpresti po vsem svetu. Boj se mora voditi v mohamedanskih in katoliških deželah za istim ciljem in z istimi sredstvi. Razlika je edino v tem, da bo trajal boj dalje ali krajše, po tem, za katero deželo gre."

Z namenom, da pobijajo verstvo, razvijajo boljševiki živahno delovanje: bibliografski priručnik protiverske propagande, izdan l. 1926 od države SSSR, navaja 1498 spisov, ki so izšli v založbi sovjetske vlade! — vsi časopisi (v Rusiji ni zasebnega tiska, tam je samo državni tisk), redno zasmerujejo in sramote krščanstvo. En list — "Brezbožnik" — je posvečen izključno širjenju protiverskih nauk. Njegov namen je jasno izražen v manifestu Lunačarskega, ki je bil objavljen v prvih številkah:

"Iz dna srca želim "Brezbožniku" popoln uspeh v njegovem boju proti upornemu strašilu Boga, ki je povzročilo toliko satanskega zla vsemu človeštvu v teku zgodovine."

Isti list je objavil Leninovo podobo; okoli podobe so blesteli tile napisi: Delo "Brezbožnika" je delo Leninovo. — Mi se moramo boriti proti veri. — Vera je uspavalno sredstvo za ljudstva. — Šolski učitelj mora biti brezbožnik."

Menjanje protiverske taktike.

V praksi se je državna politika v verskih in cerkvenih zadevah tekom časa spreminjala. Tega ne bomo podrobno opisovali, naznačiti hočemo le njene glavne menjave:

Spočetka je sovjetska vlada menila, da se ji z lahkoto posrečilo pomesti vero iz svete Rusije. Zato jo je besno preganjala; jemala in plenila je cerkve, morila škofo in duhovnike. Toda kmalu se je pokazalo, da narod ne da svoje vere in ne izda svojih starodavnih cerkva, v katerih so molili očetje in dedje.

Tedaj so boljševiki začeli z notranjim razkrojem pra-

voslavja. Zato so podpihovali brezvestne duhovnike, da naj oznanjajo "obnovljeno krščanstvo". Kakor gobe po dežju so rastle razne cerkvene novotvorbe, kakor "živa" cerkev "obnovljenčeskaja", "prvoapostolska" itd. Patrijarha so poniževali in vrgli v ječo, a dasi se patrijarhalna cerkev ni mogla braniti, je vendar postalo jasno, da razkol nima bodočnosti in ne bo kos krščanski cerkvi. Verniki so vztrajali v nji, odpadli duhovniki so se skesali in vračali nazaj — prizadevanje boljševikov se je izkazalo za brezuspešno. Kri trpinov je spojila vse vernike v trdno celoto.

Iztrebiti duhovnike!

Iznova je nastal obrat in sovjetska vlada je obvladala "umetnost ne delati mučnikov". Oropala je duhovnike vseh državljanskih pravic, onemogočila jim je preživetje, ker jim ni dajala krušnih izkaznic, zaplenila jim je stanovanja, ni jim dostavljala pisem ter navajala komunistično mladino, da naj preganja duhovne, jih sramoti in se norčuje iz njih.

Danes je ruski duhovnik — po človeško povedano — najubožnejši in najnesrečnejši stvor na svetu, nekak pes, ki ga smatrajo za "nedelujočega", in zato nima pravice do ekzistence. Zanj so samo dolžnosti, pravic nima nobenih: ne sme voliti, ne sme biti pri delu zaposlen, nima skoraj nih kakih prejemkov, njegovi otroci (pravoslavni popje so ožejeni) ne smejo biti niti sprejeti v državne službe, ne na univerzo; to je življenje, polno neprestanega trpljenja. Boljševiki zasledujejo zgolj ta cilj: ustrašiti, zbegati duhovnika in ga prisiliti, da se odpove svojemu poklicu. Tu je treba junaške, nepremagljive vere, da je mogoče prenašati podobno vsakdanje zatiranje. Marsikateri človek je pripravljen

iti v smrt za svoj ideal, malokdo pa se odloči prenašati stalno trpljenje, ki ne vzbuja ne občudovanja ne sočutja, ker je postalo vsakdanji pojav, za katerega se nihče več ne zmeni.

To zatiranje in prikrajševanje pravic duhovništva se vedno stopnjuje. Najboljše, najgorečnejše škofo in duhovnike pošiljajo v pregnanstvo v Sibirijo in na Solovecke otoke, kjer morajo v poseb koncentracijskih taborih težko delati, dokler ne umro od mraza, lakote ali sušice. To je "suhi" umor, ki ima namen uničiti sicer duhovščino, a tako, da bi ljudstvo ne ohranilo spomina na posamezne mučence. Tega so se boljševiki do poslednje dobe najbolj bali, da ne bi krščanstvo v Rusiji dobilo novih mučnikov, katerih jasni zglede bi narod vabil k posnemanju pri delu verske obrambe. Zato jih povečini niso obsojali v hitro smrt, marveč k počasnemu umiranju, pričakujoč, da ljudstvo ne bo razumelo te vrste preganjanja in se ne bo navduševalo za trpine, katerih junaštvo gineva nekje v daljni Sibiriji, ne pa pred očmi vseh.

Zasmehovanje Boga in vere.

Uničiti duhovščino, ni edini smoter boljševiške protiverske politike. Njen glavni namen je odstraniti krščansko moralo in prevzgojiti vse prebivalstvo v duhu komunističnih nauk. Zato razvijajo razne od države podpirane organizacije živahno delovanje in skušajo uresničiti svoj "prosvetni program".

Na prvem mestu je kričava brezverska propaganda, ki dela s surovimi in silno drastičnimi sredstvi: razširjajo se

bogokletni in sramotilni plakati, predstavljajoči n. pr. Kristusa, kako se dogovarja s kapitalisti, da združeni zaslužijo delavca; smeši se duhovščina in poglavarji cerkve, tako papež, patrijarhi, rabini; prirejajo se "znanstvena" predavanja, na katerih govorniki rasmehujejo krščanstvo, presveto Trojico, Jezusa Kristusa, Mater božjo. Za zglede podobne agitacijske literature navajamo del članka, objavljenega v sedmi številki (iz leta 1924) časopisa "Brezbožnik".

"Očenaš".

"Oče naš"! Kako premeteno! In mi, siromaki, smo vse doslej mislili, da je za stvarjenje novega človeka treba vedno očeta in matere. A ti, naš Gospod, očitno veš še za drugo sredstvo!

"Kateri si v nebesih". To je samo po sebi jasno. Ti ne veš nič o človeškem dejanju in nehanju, in seveda nimas na zemlji nič opraviti.

"Posvečeno bodi tvoje ime". Počakaj še malo! Priročni nam še nekaj časa, da se kaj naučimo, in tvoje ime bo temeljito "posvečeno".

"Pridi k nam tvoje kraljestvo". Neprestano blebetaš isto; mi, mi imamo svojo delavsko republiko.

"Zgodi se tvoja volja". Glej, to je že hujše! Ti go-

voríš enkrat o vladi, drugič o volji. Rekli smo že, da zdaj vladajo pri nas sovjeti.

"Kakor v nebesih, tako na zemlji". Nikar vendar ne čenšaj; pometli smo vse kralje s površja zemlje.

To naj zadostuje, da ne navajamo še drugih citatov. To bogokletstvo, ob katerem zastane človeku kri v žilah, se je kmalu pristudilo ruskemu ljudstvu; nehal je prenašati podobno poživljenost. V mnogih krajih je prišlo do tega, da so kmetje nagnali in pretepli gledališke diletante, ki so prihajali iz mest v vasi ter prirejali protiverske gledališke predstave. Preganjanje ni ustrašilo duhovnikov, nasprotno, mnogo mladih ljudi se je posvetilo duhovniškemu poklicu, da ne oslabi in ne opeša Kristusova vera.

Satanska pobesnelost se je izjalovila.

Vlada je ugotovila, da so vsa ta sredstva odpovedala in da je ponižano krščanstvo vendar ostalo nepremagljivo. Nastal je novi preobrat, ki traja še danes — besni napadi na duhovnike, moritve v množicah, deportacije, divje bogokletstvo, krvavo protiversko divjanje, zapiranje cerkva, odpravljanje praznikov in reforma koledarja, po kateri mora biti odstranjena nedelja in uveden petdnevni teden. Vse verske občine v Rusiji, tako katoliške kakor pravoslavne, trpe zdaj nečuvane napade. Današnji boj je tako besen, kakor doslej še nikdar ni bil. Služabniki oltarja so obdolženi raznih protidržavnih zločinov in obsojeni, čeprav nimajo niti najmanjše krivde. Cerkve spreminjajo v žitne kašče ali v delavske društvene lokale. Ob velikonočnih praznikih, leta 1929 so hodili po mestnih ulicah sprevidi

brezbožnikov, ki so nosili vero zasmehujoče plakate. Ljudstvu so zaplenili svete podobe in jih kar v kupih sežigali. Boljševizem hoče, da bi ne bilo nič več teh, ki morejo darovati sveto mašo, on hoče uničiti vse cerkve in tabernaklje, on si na vso moč prizadeva, da iz človeškega spomina izgine pojem Bog, vera, cerkev.

Po statistiki iz konca leta 1926 je bilo v Rusiji 33.699 cerkvenih organizacij (župnij, samostanov, človekoljubnih društev itd.). Število prejšnjih verskih občin, takozvanih "prihodov" (župnij) je padlo od 52.000 na zgolj 18.122. Cerkev je bilo ob početku revolucije 101.000, zdaj jih je še nekako 35—40 tisoč; na štiri tisoč duš pride ena sama vaška cerkva. Dobava papirja založništvom, ki izdajajo verska ali nabožna dela, je strogo prepovedana.

Škofje in duhovniki v ječah in na moriščih.

Uradna statistika iz leta 1923 navaja, da je bilo umorjenih 28 škofov in 1245 duhovnikov. Število zaprtih škofov, katerih imena in usodo je bilo mogoče ugotoviti, je doseglo dne prvega aprila 1927 številko 117. Silno mnogo sta jih pomorila glad in bolezen, imeli niso ne obleke ne perila. Po podatkih predsednika ruske škofijske sinode iz leta 1930 je sedaj v raznih mestih Rusije zaprtih v sovjetskih ječah 48 škofov, 3700 svetnih duhovnikov in osem tisoč redovnikov. Od početka boljševiške revolucije do danes je bilo pomorjenih več kot trideset škofov, tisoč pet sto duhovnikov in sedem tisoč redovnikov in redovnic. Likvidacije cerkva v Rusiji so izzvale do leta 1925 v 1441 slučajih "krvavo posredovanje" — pozneje statistika teh uporov potlačenega ljudstva ne navaja. Ti podatki se nanašajo izključno na evropsko Rusijo in so nepopolni. "Mednarodni sporazum proti III. internacionali" ceni število umorjenih svetnih duhovnikov v Rusiji in Siberiji v letu 1924 nad osem tisoč.

Kaj so zakrivilo ruski duhovniki? Kaj se jim očita? Navajamo nekaj zgledov.

Duhovnik iz vasice Bogoradsk je bil obsojen na osem let ječe, ker je v neki svoji pridigi opozoril, kako pogubno vpliva na otroke komunistična mladina. V Novi Ladori so bili obsojeni v enoletno ječo štirje duhovniki, češ da so širili med ljudstvom "versko praznoverje" in vršili službo božjo, ne da bi si bili izprosili dovoljenje od krajevnega sovjeta. V Podolskem Kamencu je bil obsojen duhovnik na pet let ječe, ker je trdil, da so čudeži mogoči. V rjazanski guberniji so bili člani farnega odbora obsojeni na eno leto ječe, ker so širili "versko praznoverje" med ljudstvom. Pod isto pretvezo so bili v Pskovu obsojeni nadškof in sedemnajst duhovnikov. V Volinji so bili duhovniki zaprti, ker so poučevali otroke v verskih naukih in vršili versko propagando.

Usoda pravoslavnih samostanov.

Prvega januarja 1925 je izdal svet ljudskih komisarjev naredbo, da se morajo takoj zapreti in porušiti vsi samostani, ki v Rusiji še obstojijo. Po tej naredbi so bili izgnani menihi golovinskega samostana v Moskvi, samostan Heroneski v Sebastopolu je bil porušen in v njem nahajajoči se ostanki svetnikov sežgani, v čuvaškem kraju so bili meniti čeloksarskega samostana pregnani itd. Pri podiranju samostanov in cerkva se redno zaplenijo ostanki svetnikov, ki jih sežgo ali pa jih spravijo v muzeje, kjer jih razstavijo kot "preostanke barbarstva".

Zadnja leta se je znova razbesnelo preganjanje in po-

ročila od decembra 1929 in januarja 1930 so naravnost grozna: V Vologdi je bila Zveličarjeva katedrala spreminjena v delavski klub in v njej so namestiti kino, v kinječevskem okraju so ustrelili boljševiki pravoslavnega duhovnika Vojkina, v Petrogradu so podrli cerkev na Volkovem pokopališču in na njeno mesto postavili krematorij. V Šuji je krajevna oblast zaplenila dve cerkvi, ki jih bodo preuredili v magacine za žito; v Bahmutu so zaprli boljševiki tamošnje svetišče in Blagoveščensko cerkev; v njeno ladjo so pravitako namestiti kino. Ta mučni seznam oskrunjenih svetišč bi lahko navajal brez konca.

Kri in Sibirija katolikov.

Težki udarci so padali in padajo nele na pravoslavno cerkev, marveč tudi na katolike v Rusiji. Mogilevski nadškof dr. Ropp živi v pregnanstvu, prelata Budkiewicz-a so umorili, msgr. Cieplak je bil obsojen na smrt, končno pa izpuščen v inozemstvo, kjer je radi prestalih muk umrl. Škof Sloskan, eksarh ruskokatoliške cerkve L. Feodorov in najbolj spoštovani ruski katoliški duhovnik msgr. A. Gerčaninov so v Sibiriji. Redovniki dominikanskega samostana, istotako drugi duhovniki in redovniki so ali v ječah ali v koncentracijskih taborih. Tekom zadnjih strašnih revolucijskih let je skupno trpljenje združilo usodo katoliške in pravoslavne cerkve; obe sta bili in sta preganjani, obe imata svoje mučence in imeni mučenih dostojanstvenikov

patrijarha Tihona in škofa Cieplaka sta skupna vez med njima.

Predno so žrtve umorili, so jih v več slučajih kruto mučili. Mnogo duhovnikov je končalo v strašnih mukah in trpljenju. Permskemu nadškofu Androniku so iztaknili oči, arhimandrita (opata) Dimitrija so skalpirali, tobolskega škofa Hermogena so živega privezali h kolesu parobroda. Vsakdo je že slišal o trpljenju kristjanov v dobi rimskih cesarjev, naj tudi vsakdo ve, da so tudi še dandanes podobni mučenci, ki morajo trpeti prav take muke, prenašati prav tako trpljenje, in to edino radi tega, ker se nočejo odpovedati Kristusovi veri.

Kako je danes?

Vera je v Rusiji strašno preganjana. Politično, gospodarsko, znanstveno življenje je v boljševiški Rusiji polno mržnje do Boga. "Mi smo vse, mi smo v vsem, mi smo zubelj in zmagonosna luč, mi smo božanstvo, mi smo sodniki, mi smo zakon," poje neki boljševiški pesnik.

Boljševiki gredo že davno za tem, da zapro vse cerkve in svetišča, da preženejo služabnike vseh ver, da zabranijo vsak verski čin, ako je mogoče, tudi vsako sled vere doma v hišah, v družinah. Cerkve se morajo pozapreti že radi tega, ker so jim naloženi taki davki, da jih ljudstvo pri najboljši volji ne zmore. V Rusiji je dandanes le še neznatno število cerkva, ki niso zaprte.

Tudi duhovnike še vedno strahovito preganjajo. Do leta 1930 je bilo postreljenih ali je izginilo po temnih ječah do deset tisoč duhovnikov. Sedaj jih je na tisoče v pregnanstvu na Solovjeckih otokih v Belem morju, po Sibiriji ali Turkestanu. Z njimi trpi sto škofov in tisoče vernikov,

moških in ženskih, mučnikov svoje vere. Oni duhovniki in cerkveni služabniki, ki še uživajo svobodo, ne dobe nikakih izkaznic za živila. V mnogih krajih je zabranjeno duhovniku obiskovati bolnike ali tolažiti umirajoče. Duhovniki in verniki so pod neprestanim državnim nadzorstvom. Mnoga mesta, premnoge vasi nimajo niti enega duhovnika. V Sibiriji je duhovščina ali pomorjena ali pozaprta, v ostalih krajih je padlo število duhovnikov do osemdeset odstotkov.

Jezuít Schweigel, profesor na papežkem ruskem zavodu v Rimu je izračunal, da so žrtve boljševiške revolucije dosle šteli tri in pol milijona ljudi.

Boljševiška propaganda v inozemstvu živahno deluje za svoje peklenske namene. V Franciji ima sedemnajst svojih organizacij, ki so odvisne od Moskve, okrog petdeset listov, ki so plačani iz Rusije. Posebno ugodna tla za svoje satanske namere so našli v Mehiki in Španiji.

Nazadnjaška na celi črti.

P. Bernard O. F.

NI treba vprašati, kdo. Se razume, da zopet in zopet: katoliška Cerkev!

Pa je res čudna ta Cerkev! Široki in mogočni svet ima vedno kaj novega. Nikdar ne miruje, neprestano snuje in tuhta in študira. Zmemrom kaj novega odkrije, kar pomeni napredek in izboljšanje dosedanjih naprav. In kar pomeni napredek in izboljšanje dosedanjih naprav. In kar odkrije, hoče tudi praktično uveljaviti. Samega sebe je vesel ta svet in sam sebi poje slavo. Vse ga občuduje in se mu klanja, le nekdo se mu zopet in zopet postavi po robu — katoliška Cerkev!

Strašno je sitna. Neprestano ugovarja in protestira. Sto in sto let vozi v svojih starih izvoženih kolesnicah in trobi v svet, da morajo vsi

za njo, drugače bo joj! Za nobeno "naprednost" ni sprejemljiva. Kar je bilo prav pred dvatisoč leti, je in mora biti prav tudi danes, pa — amen!

Tako očitajo Cerkvi. In ne morejo razumeti, kako je mogoče, da Cerkev v dvajsetem stoletju sploh še živi na tem božjem svetu — — —

V resnici pa "napredni" svet nešteto krat spozna, da se je pre naglil, začne trobiti na umik in mora hočeš nočeš nazaj, rakovo pot. Cerkev se pa ne pre nagli, zato ji ni ni treba besede nazaj jemati. Kolikokrat se lahko na tihem smeje — svojim zasmehovavcem!

Vzemimo le dva najnovejša zglada iz našega časa!

I.

Prvi zgled — porodna kontrola. Ali ni nedavno tega svet spoznal, da je edina rešitev človeštva v omejevanju zaroda? Kar vsi so to spoznali, bogati in siromašni, učeni in neučeni, uradni in neuradni.

Preprosta delavna žena je morala tožiti:

"Saj bi rada imela otroke. Teško je ž njimi, seveda je. Pa če sem mati, mi materinska ljubezen pomaga, da znam mnogo potrpeti. Saj mi je tako ali tako treba veliko potrpeti na svetu. Če ne z otroci, pa kaj drugega pride. Ampak dandanes je tako, da se ne smem pokazati ljudem z otrokom pod srcem ali v naročju. Zasmehujejo me in pravijo, da sem še vedno tako zatelebana. Ni več moderno, pravijo, če je žena debela čez pas. In še bolj grobe reči moram slišati. . ."

Tako se godi premnogim in jih je sram. Če imajo veliko kopico otrok, morajo kar dobro premisliti, pred kom bodo povedali natančno število. Drugače utegnejo slabo naleteti!

Cerkev, katoliška Cerkev, je bila vedno drugačnega mnenja. In se je zdelo, da je popolnoma osamljena. Bila je deležna vsega takega in hujšega zasmeha, kot so ga deležne družine z mnogimi otroci. . .

In vendar smo doživeli, da so že cele države dale prav — Cerkvi! Brali smo, da je država priredila veliko slavnost materam številnih družin. Dobile so posebna odlikovanja. Na vso moč se od strani države priporoča številno potomstvo in se velikim družinam razpisujejo nagrade.

Ni še povsod javno mnenje tako, toda že pro-

dira prepričanje, da mati z otrokom pod srcem ali na prsih zasluži posebno čast in spoštovanje, ne pa zasmehovanje in umazano gobezdanje.

Pa je nujno, da bo to prepričanje še bolj pro-

diralo. Drugače biti ne more, če nočejo države same sebi podpisati smrtno obsodbo.

Cerkev to dobro ve in zato je ostala — nazadnjaška. In to iz prepričanja in zavedno.

II.

Ali si moremo misliti kaj bolj "naprednega" kot je Hitlerjev zakon sterilizacije? Pomislimo: v najkrajšem času bo na Nemškem odpravljena vsaka možnost, da bi še prihajali na svet v mejah nemške državi slepci, glušci, kruljevci, norci, pohabljeni, zločlnsko razpoloženi in drugi taki, ki so človeški družbi le v breme, prav nič pa v korist!

Malo operacije, malo noža bo treba rabiti nad kakimi 400.000 nemških ljudi obojega spola, pa bo domovina rešena najmanj za 400.000 let! Če to ni nekaj velikega, kaj naj še bo? Ti siromaki, ki sedaj živijo na Nemškem, bodo v nekaj letih pomrli, otrok po steriliziranju več imeti ne bodo mogli, torej ni mogoče drugače kot da bo prihodnji rod popolnoma "čist".

Tako so nemški Hitlerjevci sklenili in z velikim navdušenjem šli na delo. Tudi drugod raz-

mišljajo, kako hitro bi bilo mogoče doma pri njih začeti s sterilizacijo.

Pa se je spet oglasila Cerkev in rekla: Ne! Ni dovoljeno! Greh je! Država nima pravice, delati zoper božjo in naravno postavo! Ni bilo prijetno za Pija XI., to reč v obraz povedati Hitlerju. Pa mu je le povedal za letošnji Božič, javno pred vse svetom povedal.

Kdo bo imel končni prav, papež ali Hitler?

Se že oglašajo tehtni glasovi, ki slutijo, da bo nemški sterilizacijski zakon doživel — polom. Ne samo kaki pobožnjaški glasovi, prav iz globoko znanstvenih krogov prihajajo. Niso samo glasovi ljudi, ki jim je vseeno, če je svet za en polom bogatejši, prav svarilni glasovi se najavljajo.

Vse kaže, da ni daleč čas, ko bo moral reči svet: Hitler se je zmotil, "nazadnjaška" Cerkev je imela prav.

III.

Na to utegne kdo ugovarjati: Deloma je že res. Toda s tem ni rečeno, da pride ravno na cerkveno stališče. Cerkev ima pred očmi samo takozvani "greh", za drugo ji ni mar. Svet se pa ne ozira na "greh". Če kedaj izpremeni svoje mnenje, ga ne izpremeni zavoljo greha, Ima druge razloge za to. Po temtakaem se le ne more reči, da ima Cerkev prav.

Da, Cerkev ima v prvi vrsti pred očmi greh.

Gleda na to, kaj je dobro in kaj je slabo pred Bogom. Toda stvar je taka, da vsaka reč, ki je greh pred Bogom, nujno tudi časnemu blagru človeštva nasprotuje.

Cerkev to naprej ve. Svet pa noče tega verjeti, čeprav bi se iz večtisočletne skušnje lahko že kaj naučil. Zato vedno znova prezira klice in opomine Cerkve, pa mora zato tudi vedno znova doživljati razočaranja, ki niso ravno prijetna.

Vesele dogodbice.

"Kam pa je šel blagajnik?" — "H konjskim dirkam, gospod šef." — "Kaj? h konjskim dirkam? Sedaj med uradnimi urami? To je pa že vi-

šek nesramnosti!" — "Je pač zadnje, kar je mogel še poskusiti, da spravi zopet blagajno v red!"

V drami "Otokarjeva sreča in konec" zakliče kralj, ko mora pobegniti iz bojišča: "Konja, konja, kraljestvo dam za konja!" Pri neki predstavi na deželi je zaklical igravec tudi te besede, na kar se

je oglasil nekdo iz občinstva: "Ali bi ne bil osel tudi dober?", na kar mu je igravec hitro odvrnil: "Dober, dober, samo hitro pridite sem!"

"Tebe, Ed, so pa včeraj, kakor sem slišal, dobro premikastili." — Ed: "Pa še le kako! Pa

nobenega policaja ni bilo od nikoder! Čemu sem pač pod policijskim nadzorstvom?"

"Rad bi vedel, kaj dela z denarjem. Včeraj ni imel vinarja, predvšerašnjim ga je imel kakor smeti, danes pa zopet nič!"

"Gotovo si je hotel danes kaj od tebe posoditi?"

"Ne, ampak jaz od njega."

Kdo bi mislil, da bi gospod župnik bil nevoščljiv. Ne. To ne. Kaj mu mari, če se ženske spijo med njegovo pridigo, jezi ga pa to, da na priliko županova žena kakor nalašč spi med njegovim govorom, kadar pa gospod kaplan govori, da bi bila njegova bolj imenitna in lepša in bolj pa na debelo požira vsako njegovo besedo. Kakor polna izkušene popolnosti. Se razume, da jo je gospod župnik ustavil in ji to tudi povedal. Vendar ne gre, da bi županja tako omalovaževala prednost njegove službe. Ljudje imajo tudi odprte

oči in vidijo. Skoraj bi rekel, da je to pohujšanje. Rahlo je povprašal županjo ob prvi priliki: "Saj ne rečem, ne rečem nič, toda razložite mi, prav mi bo, da mi poveste, če je kaj narobe z mojo besedo." Gospa županja mu je dobro pojasnila: "To je tako gospod župnik, kadar vi govorite, nisem v nobenih skrbeh, da bi kako potvorili božjo besedo, zato lahko še zadremam, pri teh ta mladih pa človek ne sme nikdar biti dovolj zaupljiv, če bi zaspali pri njihovih pridigah, bogve, kake krivoverske nauke bi začeli učiti."

*

Rdečkar se je zaletaval v duhovnika, ki je sedel v vozu cestne železnice. Kar naprej ga je dreгал in spraševal: "Ali imam prav, da ne verujem v nebesa, absolutno ne verujem vanje?" Duhovnik je pa mirno sedel, še zmenil se ni zanj. Rdečkar pa naprej bode: "Rekli bote seveda, da sem naj-

večji nejevernik". Duhovnik molči. "Kako morete molčati, ko gre za tako veliko versko resnico?" Tedaj duhovnik mirno odgovori: "Pa se poberite v peklo, če v nebesa ne marate, samo nikar toliko ropota radi tega."

*

Nekje na deželi so imeli lepo navado. Kadarkoli je prišel popotni duhovnik ali frančiškan mimo, vedno so mu vaščani postregli brezplačno. Hoteli so pokazati spoštovanje duhovskemu stanu. Pa se je priklatil faliran študent v tisto vas, študent, ki je slišal o tej navadi. Mislil si je, sedaj bom enkrat zastonj za grofa. Ne bodi len, že takoj v prvi hiši je sedel za mizo z obrnjenim ovratnikom. Hiša je bila kovačeva. Kovač prebrisan kakor je bil, je takoj spoznal, za kaj gre. Potrjen je bil v svoji sumnji, ko duhovnik z obrnjenim ovratnikom ni molil, predno mu je pristavil skle-

do na mizo in je začel zajemati. Molčal je in povabil tujca še na prenočišče. Tujec je bil vesel. Toda, kako je bil razočaran, ko ga je zjutraj kovač pozdravil v družbi vaškega stražnika. Kovač mu da račun, pošteno zabeljen. Tujec je ogorčen. Ali nimate navado duhovnikom zastonj dati stan in hrano? Kovač se pa odreže: "Prišel si v mojo hišo kot grešnik, jedel si kakor grešnik, kadil kakor grešnik, smrčal med spanjem kakor grešnik, pa še plačaj kakor grešnik. In če plačal ne boš, boš šel še kašo pihat kakor grešnik."

*

Da se taka reč ob pokopu zgodi, strašno. Župnik je ravnokar govoril zadnje besede slovesa umrlemu županu. Z veliko slovesnostjo je začel: "Ali veste dragi moji, kdo je šel od nas? Naš dobri gospod župan." "Ali veste, kaj je imel najraje v življenju?" Hotel je ob tem vprašanju povdariti

županovo ljubezen do cerkve in s tem zgledom vzpodbuditi še druge. V tistem trenutku pa zori glas od železniške proge sem: "Štefan", ravno ko je zastavil župnik to vprašanje. Ljudje na pokopališču v smeh. Ugani zakaj. Pa je zavirač na progi klical le svojega tovariša.

*

Mož je imel sitno in prepirljivo žensko, kakor je ona godla, tako je moral on plesati. Bolehal je že dalj čas, končno se je vlegel. Žena je poslala po zdravnika. Ta mu je dal neko zdravilo, vsako uro naj bi vzel žličiko. V zdravnikovi navzočnosti je vzel prvo žličiko, zdravilo ga je pa tako streslo, da je je pljunil ven in rekel, da ne vzame niti kapljice več. Vse prigovarjanje zdravnika

in žene je bilo zastonj. "Saj ta grenkoba tako nič ne pomaga." je dejal mož.

"Kaj tega zdravila, ki je tako drago, ne boš vzel? Vrag naj me vzame, če ne pomaga."

Sedaj se je pa postavila žena:

"Le mirno vzemite zdravilo," je rekel zdravnik, namžiknil je po strani na ženo in rekel: "Pomagalo bo gotovo; če ne na en način, bo pa na drugi."

Molimo za naše rajne.

Rod, med katerim je Ave Maria rasla in dočkala svoj srebrni jubilej, se je začel naglo seliti v onstransko Marijino kraljestvo. Zdaj pride odtod, zdaj od tam vest, da tega ali onega zvestega naročnika, dolgoletne naročnice Ave Maria ni več. Mislim, da je njena dolžnost, se teh ob smrti hvaležno spomniti in jih ostalim priporočiti v molitev. Ko se je staro leto že nagibalo v zaton, so kar štiri take blage duše odšle k Bogu.

1. MRS. AGNES GOLOB je umrla oktobra na Gilbertu, Minn. Bila je dobra, pobožna žena, članica III. reda. Za cerkev in za reveže je imela vedno pripravljene in odprte roke. Doživela je srečo, da je eden njenih srtov zapel novo mašo.

2. MRS. MARJETA SVETE je bila v soboto pred Brezmadežno v Forest City položena k večnemu počitku. Dolga leta je prebila v postelji. Veliko je premolila in prebrala. Zato je bila vedno vesela, kot bi bila pri najboljšem zdravju. Zadnja leta se je zopet spravila pokonci. Njena vnučka Marjetica in Jožek sta se je oklepala kot svoje mamice. Imela je z njima mnogo truda, pa tudi mnogo veselja. A bolezen jo je zopet hujše prijela. Kljub skrbni negi hčera Mary, ki ji je bila ves čas boleznin za usmiljeno sestro, in Ivanko, omoženo Jevnik, je ni bilo več moč ohraniti pri življenju. Njena smrt je bila naravnost svetniška. Dasi je bila dolga leta vdova in tedaj brez zaslužka, je imela za dobre namene vedno kak dolar. Tudi v oporoki se je spomnila Ave Marije in Lemonta.

3. MRS. MARY MUHIČ je zaspala v Gospodu 21. decembra v Jolietu. Bila je žena splošno spoštovanega Mr. Joseph F. Muhiča, velikega prijatelja in dobrotnika Ave Marije in našega Lemonta. Kadar smo imeli pri nas kako slavnost, sta prihitela k nam. Kakor on, je bila tudi ona članica III. reda. Oba sta bila znana pogosta, da, dnevno gosta angelske mize, par, ki je živel iz vere.

4. MRS. ANA SKALA je preminula v Chicagi. Dobra katoliška žena, ki je ljubila svojo domačo cerkvico z izredno ljubeznijo do zadnjega.

Darovi.

Dar za Ave Maria:

M. Ivancic \$2, A. Susman 50c, M. Tomec 50c, M. Bluick 50c, L. Rupert \$1, Mrs. Bregar 50c, Mrs. Sircelj \$1, M. Spendal \$1.50, J. Jenko 50c, M. Svete \$50.00, Mrs. Podpečnik \$1.

Člani Apostolata sv. Frančiška so postali:

B. Sedmak \$10, J. Panijan \$10, A. Sasek 50c, M. Shiltz 50c, C. Radez \$1.00, M. Dolenc \$10, M. Prasnikar 50c, A. Banks \$1, A. Svidel \$3, M. Grum \$3, A. Pullman \$1.

Za lučke so poslali:

M. Dragovan 50c, K. Bicek 50c, R. Korn \$1, Mrs. Zgainer \$1, F. Kvaternik 65c, T. Sulzer 50c, M. Barle \$1, Mrs. Kutzmu-

ler 50c, J. Virant 50c, A. Mozina 50c, F. Russ \$1, F. Ulčar 10c, F. Kosmerl 50c, I. Trunkle 50c, R. Korn \$1, Mrs. Fortuna 50c.

Božični dar:

A. Gregorich \$1.

Za samostan:

A. Grdina \$10, A. Bregar \$10.

Za dijake:

F. M. Kenica \$1.00.

Za sv. maše so darovali:

M. Zelle \$1, A. Hudales \$1, M. M. Kenica \$1, A. Sasek \$1, Mrs. Sulzer \$1.50, K. Bicek \$1, E. Ulic \$1, C. Radez \$2, M. Shiltz \$2, R. Korn \$1, M. Grum \$1, R. Zupancic \$5, L. Rupert \$1, A. Banks \$2, J. Balkovec \$2, J. Muhic \$1, M. Bluth \$1, F. Hochevar

\$2, J. Smrekar \$3, M. Grum \$1, M. Prasnikar \$1, M. Kapsch \$2, A. Pullman \$1, I. Kokal \$3, M. Drkos \$1, F. Kvaternik \$1, Dz. Sircelj \$2, M. Barle \$6, A. Mozi-na \$1, Mrs. Potocnik \$1, Mrs. Gasser \$2, M. Bregar \$3, F. Mal-ler \$1, Mrs. Sircelj \$2, F. Russ \$2, M. Grum \$1, J. Klepac \$1, J. Zidar \$1, Mr. Zugel \$5, Mrs. Ne-manic \$1, M. Brišar \$1, Mrs. J. Kuhel \$2, F. Urajnar \$1, Mrs. C. Gersick \$1, J. Kastelic \$1, U. Po-zun \$1, J. Udovich \$2, A. Krol-nik \$2, C. Kovacic \$1, M. Kos \$2, M. Nartnik \$1, T. Sulzer \$3, L. Perko \$1, F. Kvaternik \$1.50, M. Fojfar \$1, J. Rudman \$1.00, R. Korn \$1, F. Zitnik \$1, C. Remc \$5, J. Molek \$1, M. Zorc \$2, K. Modrčin \$1, M. Zunič \$1.00, N. N. \$1.

VESELO OZNA NILO.

Se je ostalo nekaj pristinega lemonskega medu od jesenske žetve. Tem potom oznanimo vsem, ki si žele lemonskega medu, naj se takoj javijo Patru Johnu v Lemontu, P. O. 608. Med, kakor veste sami, je v Lemontu, P. O. 608. Med, kakor veste sami, je eno najboljših domačih zdravil. Naj bo za prehlajenje ali druge nerednosti človeškega organizma in telesa. Najstarejše zdravilo je, kar jih pozna svet, pa tudi najboljše. Stavim, da je Father John zato tako zdrav in vedre volje, pri svojih 64 letih je še vedno živahen, kakor da bi bil v tridesetih, stavim, da je to zato, ker Father John tudi sam rad uživa čebelin sad.

Phone Canal 7172-3

**PARK VIEW WET WASH
LAUNDRY CO.**
FRANK GRILL

1727-31 WEST 21st STREET, CHICAGO, ILL.

JOSEPH PERKO

2101 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI

Najboljše blago. — Čevlji za vso družino.

Za pohištvo in pogrebe

Tisti, ki ste v Clevelandu in okolici, in ki pridete v Cleveland, se lahko v vašo lastno korist poslužite pohištva iz naše prodajalne. Pir nas je pohištvo kar najbolj zanesljivo in vredno zanj danega denarja.

Glavno prodajalno imamo na

6019 St. Clair Avenue,

podružnica pa je na

15303 WATERLOO RD., CLEVELAND, OHIO

Tudi tisti, ki se obrnejo na nas za pogreb-
na opravila, dobijo za manjše izdatke boljšo
postrežbo.

A. GRDINA & SONS

Za vsa podjetja velja glavni telefon

Henderson 2088

6 KNJIG ZA \$1.25

VELIKA RAZPRODAJA KNJIG
ki traja do preklica.

- 1.) RDEČI NAGELJČKI, poezije ge. Marice Strnad-Cizerlj, 104 strani, cena 45c
- 2.) CELJE, krasna knjiga s slikami, ki opisuje lepoto zelenega Štajerja 40c
- 3.) SPOLNUJ ZAPOVEDI, knjiga 390 strani v kateri so zlata zrna za vsakega Slovenca 50c
- 4.) OČE, BODI TVOJA VOLJA, krasna knjiga 50c
- 5.) ZGODBE SV. PISMA, STARE ZAVEZE ilustrirane s slikami 35c
- 6.) SPOMINSKA KNJIGA "Amerikanskega Slovenca", zgodovinska knjiga, ki kaže gibanje in delovanje katoliških Slovencev v Ameriki 75c

Skupna vrednost \$2.95

V tej razprodaji vso zbirko samo \$1.25

Vsem naročilom je pridjati potrební znesek, bodisi v Money odru, znamkah ali gotovini. Po COD. teh knjig ne pošiljamo vsled previsokih stroškov za COD.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Rd. Chicago, Illinois

V vsako hišo --- Sveto pismo!

Sv. Pismo je knjiga božja! Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s sv. Pismom. Pa če že moraš katero knjigo imeti doma in jo prebiati, je to gotovo sv. Pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemur nam poročajo sv. evangelji in Dejanja apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi sv. Pismo, vsaj evangelije in Dejanja apostolov.

V premnogih slovenskih naselbinah ni slovenske cerkve, ni slovenskega duhovnika in rojaki ne slišijo evangelijev leta in leta v slovenskem jeziku. Ta knjiga, ki se imenuje

"NOVI ZAKON, SV. EVANGELIJI IN DEJANJA APOSTOLOV"

vsebuje 541 strani, primerna žepna oblika. Ta knjiga naj bi prišla v vsako slovensko hišo v Ameriko. Zlasti tam, kjer nimajo slovenskih župnij in slovenskega duhovnika.

Stane s poštnino \$1.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Rd. Chicago, Illinois